

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PAGES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 Ptes. Trimestre
UNIO POSTAL:
16 Ptes. Trimestre

Any XXIII. - Núm. 8.212 - Dimecres, 19 de juliol de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A



Underwood Campió durant 17 anys consecutius

C. M. Guillem Trúniger, S. A. Balmes, 7 - Barcelona

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números...
4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

Participariem

en les despeses d'un camp de futbol, si se'ns permetés, usarlo en determinades hores.

Ofertes a J. C. 44, LA VEU DE CATALUNYA.

LLOGARIA

camp de futbol, tanat a ser possible, i a prop de la ciutat o de les seves vies de comunicacions.

Escriure a J. C. 44, LA VEU DE CATALUNYA.

Si esteu trencats i no coneixeu el nou tractament de

A. CLAVERIE DE PARIS

per a la curació radical de la

HÈRNIA

heu perdut fins ara el vostre temps i els vostres diners

A tothom li interessa saber en què consisteix el novell descobriment de l'eminent especialista francès

Escriu avui mateix demanant detalls a l'Agència (B. A. 5) Gebrian Magatzem de Productes Farmacèutics Llíria, 26 - Barcelona o millor encara consultant personalment el nostre expert ortopèdic a

Barcelona, dimecres, 19 de juliol, Hotel d'Orient, Rambla del Mig, 20.

Sabadell, dijous, 20 de juliol, Hotel d'Espanya.

Berga, divendres, 21 de juliol, Hotel Queralt.

Sallent, dissabte, 22 de juliol, Fonda Sallés, Placeta de la Font.

Manresa, diumenge, 23, i dimarts, 25 de juliol, Hotel Sant Domènec.

Cardena, dilluns, 24 de juliol, Hotel Comerç.

Terrassa, dimecres, 26 de juliol, Hotel Espanya, carrer del Raval.

Ricó, dijous, 27 de juliol, Fonda Catalunya.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 18 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0' i al nivell de la mar: 763.9, 762.4, 761.1.

Termòmetre sec: 19.9, 23.2, 23.0.

Termòmetre humit: 18.1, 21.0, 20.2.

Humitat (centèsimes de saturació): 83, 81, 76.

Direcció del vent: E., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 5, 3.

Estat del cel: Quasi tapat.

Classes de núvols: K.N., K.N., K.N. Fr.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 24.1; mínima, 18.5; mínima prop del sol, 17.0.

Oscil·lació termomètrica: 5.6.

Temperatura mitja: 21.3.

Precipitació acúosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 395 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé.

Ha estat alguns dies en aquesta ciutat l'il·lustre filantrop don Gabriel Maria d'Ibarra, fundador del Reformatòri d'Amurrio i president del Tribunal per a Nois de Bilbao, el qual, acompanyat del vocal del Tribunal d'aquest Tribunal i secretari de la Junta de Protecció a la Infància d'aquesta ciutat, doctor Alberca, i de l'encarregat del departament d'Observació de Nois, ha examinat amb molta cura el funcionament de diverses institucions protectores de la infància de Barcelona, especialment el departament d'Observació del Grup Benèfic de la Junta de Protecció a la Infància, havent quedat molt satisfet de les visites.

Vanos Cardús

Portaferri, 10

Ha pres possessió de la presidència del Tribunal per a Nois de Barcelona, l'ex-alcalde d'aquesta ciutat don Antoni Martínez Domingo.

Vaixelles

PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El «Salut Esport Club» es proposa celebrar enguany la tradicional re-

vetlla de Sant Jaume, donant-hi tot l'atractiu acostumat.

Aviat hom publicarà el programa de la festa, i està portant a terme els preparatius la comissió nomenada.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Aquesta setmana han ingressat a la Caixa d'Estalvis de Barcelona pessetes 929,893 procedents de 5,121 impositicions, essent 383 el nombre de nous imponents.

S'han satisfet per reintegres 658,834.35 pessetes, i per a la compra de valors per compte de 15 imponents 36,630 pessetes.

Total, 1,687 reintegres i 695,464.35 pessetes.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

-Sangrà Pelayo, 11

T. 1478 A. Lavabos

A primera hora de la tarda es desbocà el cavall que tirava un carro que passava pel carrer de Menéndez Pelayo, menat per Francesc Bernat Martínez, de 16 anys.

L'animal empenygué una cursa furiosa i caigué davant el núm. 96. El minyó Bernat, que anava dalt del carro, fou llançat contra una vidriera, rompé els vidres amb el cap i es féu ferides d'alguna gravetat a la cara i al coll.

Fou curat al dispensari de Gràcia i després portat a l'Hospital Clínic.

- Neveres i geladores

Preus sense competència.

Llorens Germans. - Rambla Flors, 30

Passant un tramvia d'Horta pel passeig de Sant Joan, va baixar Concepció Fernández Belteán, de 22 anys, i en aquell moment va ser atropellada per l'auto 4718, que li va causar contusions de pronòstic reservat a la cama dreta.

El xofer fou detingut.

Majestic Hotel Anglaterra

Grandios menjador acondicionat especialment per a la temporada d'estiu

Selectes coberts especials (vi comprés)

Dinar, ptes. 6.50 - Sopar, 7.00

- VANOS CLAPÉS

Fernando, 14, casa

L'Agrupació Excursionista Júpiter, té anunciada per a demà, a les deu de la vetlla, una important conferència a càrrec del ferm excursionista N'Enric Olivé, versant sobre «Una excursió a Mallorca, la famosa illa daurada».

La conferència anirà acompanyada d'una riquíssima col·lecció de vistes positives.

Per a diumenge, a dos quarts d'onze del matí, ha organitzat l'estamentada agrupació, una detallada visita al Gran Teatre del Liceu, reunint-se una hora abans al seu casal.

El Comitè de Rem del Reial Club Marítim de Barcelona anuncia per al

dia 15 del vinent mes d'agost, entre altres regates, les dels Campionats d'Espanya en skiffs, outriggers a dos, quatre i vuit remers i timoner, amb un trajecte de 2,000 metres en línia recta. L'ante-programa de tan important i significants regates es donarà a conèixer oportunament.

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca a tots els seus associats a la Junta general extraordinària que se celebrarà avui, a les deu del vespre, per a discutir i aprovar la modificació de l'article 15 dels seus Estatuts a fi d'adaptar-los a la constitució de la Secció P. de Cooperativisme.

Demà dijous, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a la Universitat Industrial la inauguració de la VIII Exposició general Escolar organitzada pel Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya.

Queden convidats especialment a aquest acte els presidents i directors de les entitats concurrents.

Amb gran lluïment vénen celebrant-se al Teatre Eldorado, una sèrie de Matinées Aristocràtiques, en les quals es representa la ja famosa revista «Arco Iris» confirmant-s'hi l'èxit extraordinari assolit per tan formos espectacular, de la seva estrena ençà.

Demà, dijous, i el vinent dissabte, tindran lloc les setena i vuitena de les esmentades Matinées, essent innombrables els encàrrecs de localitats que tenen fets distingides famílies de la nostra societat.



MARES

tindreu

MOLTA LLET

preneu

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata composta del suc de les plantes lleteres que pasturen instintivament els mamífers quan tenen necessitat de produir llet.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1 combat l'albuminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, ajuda al bon desenvolupament i formació del nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en casseïna i mantega, refé la mare de la desnutrició causada per l'al·lactament.

De venda en farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9, Barcelona.

Estiuejants!

Aproveiteu les nostres ocasions

Etamin-Voile colors garantits a 1'25 ptes. metre.

10 - Carme - 10

LA FILOSOFIA



Vida religiosa

Avui, Sant Vicens de Paül, confessor i fundador. i Santa Rufina, verge. - Demà, Sant Elies, profeta, i Santa Margàrida, verge i màrtir.

Quaranta hores: Avui, a la Capella de la Santa Creu (carrer de Magdalenes). Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda. - Demà, a la mateixa Capella.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Roser, a Sant Cugat, o a Montsió. - Demà, Nostra Dona de la Guis, a la Capella de Marçús.

La missa d'avui: Sant Vicens de Paül, confessor, color blanc. - La de demà: Sant Jeroni Emilià, confessor, color blanc.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Josep, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. - Demà, Torn de Nostra Dona del Perpetu Socors, a la mateixa capella.

-Església del Bonsuccés. - Avui, dimecres, a dos quarts de sis de la tarda, la Congregació de Senyores de la Bona Mort, practicarà els seus espirituals exercicis amb Exposició de S. D. M.

-Subscripció per al pas «Descens de la Verge a Barcelona», destinat al Rosari de la Mercè:

Anna Maxenchs, vídua Trias, 50; marquesa de Blonede, 50; Agueda Rovira, 25; Maria Prats, 25; Filles de Maria de la Sagrada Família, 25; N. N., 30; Esperança Villalob, 2; Maria de Mayo Coma, 5; Esteve Sala, 25; Dionísia Cabanyeras, 10; Merced Matibosch, 10; Francisca Aguiló, 5; Vidua Ribera, 25; una devota de la Verge, 5; senyora de Quer, 5; Roser Robert, 25; Dolores Tarrats, 25; Roser Segimon, 25; Teresa Pompidó, 5; Mercè Subirà, 5; C. T. vídua D., 10; senyora vídua Miquelarena, 25; senyora Capdevila, 2. Total, 409 pessetes.

En nom de la Verge de la Mercè, les senyores de la Junta Executiva preguen un donatiu, per humil que sigui, per a saltar l'enorme defecte de l'emblema del seu Descens a Barcelona.

Els Excm. i Il·lms. senyors Arquebisbe de Tarragona i Bisbe de Barcelona, s'han dignat concedir 50 dies d'indulgència per cada donatiu, els quals poden efectuar-se mitjançant el

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 18, 2 tarda.
El subsecretari de la Presidència, senyor Marfil, ha manifestat al migdia que el senyor Sánchez Guerra ha despatxat amb el Rei posant a la firma decrets de diferents ministries, entre ells els següents de Finances.

Aprovant el nou estatut del Banc d'Espanya.

Ampliant les obligacions del Treasor emeses en 4 de febrer de 1922 en la quantitat necessària per a canviar els valors que vencen en 4 d'agost d'aquest any.

Promulgant la llei relativa a contraban i defraudació.

Promulgant la llei de pensió al mestre Breton i a les vídues i fills dels capitans generals de l'armada Chacón i Pidal.

El subsecretari ha anunciat que el president destitueix que aquesta tarda quedí sobre la taula del Congrés l'expedient Picasso.

FIRMA DE GOVERNACIO

Promulgant la llei agregant la barriada de Peña de Carrera a l'Ajuntament de la Illa, Cristina.

Creant el Relat Patronat de Les Hurdas.

Nomenant conciliats de la Junta del Patronat a don Pere Segura, bisbe de Coria, duc de Miranda, doctors Marañón i Goyanes, antropòleg don Lluís de Hoyo Sainz, enginyer de monts senyor Pérez Argemí i arquitecte don Amós Salvador.

Decret sobre amarrar a Màlaga i Canaries del cable italià.

Obrint un concurs per a llogar un edifici a Cuenca per a destinar-lo a oficines del Govern civil.

Concedint tractament als Ajuntaments d'Ayamonte i La Lina.

Concessió de diversos honors de cap superior d'administració.

Concedint grans creus de Beneficència a don Amador Saez i dony Teresa Fernández Galz.

Aprovant el projecte de modificació del pla d'Aixampla de València.

EL PATRONAT DE LES HURDES

A la fi avui, abans de marxar el Rei cap a Santander, ha firmat el decret creant el patronat de Les Hurdas.

La presidència honoraria del Patronat serà del Rei i d'efectiva l'exercirà el ministre de la Governació, actuant de secretari un funcionari d'aquest departament i de tresorer el duc de Miranda.

El Patronat tindrà tots els drets i atribucions de les personalitats jurídiques.

Aquesta junta prestarà protecció als hurdans que abandonin aquella regió i als espanyols no hurdans que es vulguin establir allí.

El Patronat estudiarà i administrerà l'exploració del sol horda i la reconstitució de la raça.

S'organitzaran conferències de cultura pràctica en les localitats hurdanes.

Serà format un pressupost especial per a la protecció de Les Hurdas.

Es farà una intensa labor de propaganda per la resta d'Espanya, perquè siguin enviats auxiliis, amb l'objecte de fer l'obra de reconstitució i regeneració de Les Hurdas.

Els auxiliis podran lliurar-se al tresorer, duc de Miranda.

COMUNICACIÓ OFICIAL DEL MARROC

Aquesta tarda han facilitat al ministre de la Guerra la nota que, per estar interrompuda la comunicació, no facilitaren anit passada.

Diu així:

«El general encarregat del despatx participa al ministre de la Guerra el següent:

Sense novetat en cap dels territoris.

Atribuí el general Castro Girona, encarregant-se del comandament de la zona de Tetuán.

El comandant general de Melilla participa ampliant anteriors notícies, que valga comunicar a V. E., que confirmen les topades sostingudes diumenge i dimarts, entre Amar-Amido i Abd-el-Krim, resultant vencedor aquest en el primer, però units els Mariz amb gent de Gueznaya, atacaren durant la nit del dimarts a Abd-el-Krim obligant-lo a retirar-se a Beni-Atmar, deixant abandonats dos canons, tres ametralladores i 30 caixes de municions.

El dijous envià una carta Abd-el-Krim a Beni-Sulma i Garnel, demanant ajut, havent acordat aquestes dues cabiles i la de Metalta tractar d'arranjar les diferències que existeixen entre els caps, sense, però intervenir-hi Abd-el-Krim ni el Govern espanyol, abstenint-se de tot ajut de la harca.

Regna gran desconfiança a les cabiles, i l'actitud és fins avui expectant, puix dependrà en definitiva del resultat de la lluita entre Abd-el-Krim i Amar-Amido, ajudat aquest pel partit afecte a nosaltres i Gueznaya, que comanda Hach-Bekich.

FIRMA DE GUERRA

Autoritzant l'adquisició per gestió directa de material flotant necessari per al més ràpid i eficaç proveïment de queviures i aigua a les guarnicions d'Alhucemas i de Velez de la Gomeria.

EL TERQ I LA COMISSIÓ INFORMATIVA

Madrid, 18, 4'15 tarda.
El president de la Comissió Informativa de l'Arma d'Infanteria, senyor Nouvilas, ha dirigit als diaris una carta, en la qual, referint-se a la visita que li feren dos amics del senyor Millán Astray, diu el següent:

«Es cert que em van visitar, en el meu despatx del ministeri de la Guerra, el general don Frederic Berenguer i el comandant don Ramon Bové, i encara que són amics del tinent coronel don Josep Millán, no van venir a veure'm com a representants d'aquest senyor, com podria deduir-se, sinó a títol d'amics que són d'ells i meus, per a saber si tenien estat els rumors que arribaren a l'Àfrica i a l'oldes del dit general.

En la conversa m'indicà el desig del senyor Millán: que es passés una revista d'inspecció al Terq, que comanda aprofitant la seva absència d'Àfrica, però sense termini de 48 hores, ni exigències de cap mena.

Pel demés, jo no tinc atribucions per a passar-hi sols per a demanar aquesta classe de revistes. L'única cosa que podria fer, si tingués notícies fundades d'anormalitats en algun cos seria donar-ne compte per escrit al general-subsecretari, per conducte general de la secció, i segons el resultat de la revista, el ministre ordenaria el que tingués per convenient.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:
«Estat.—Llei autoritzant el Govern per a adherir-se en el moment oportú a les esmenes dels articles 4, 6, 12, 13, 15, 16 i 27 del Pacte de Societat de les Nacions aprovat per l'Assemblea d'aquesta.

Una altra autoritzant el Govern per a ratificar el conveni entre Espanya i la República Argentina de 27 de novembre de 1919 que determina les condicions dels obrers espanyols i dels argentins, víctimes d'accidents del treball a l'Argentina i Espanya, respectivament.

FIRMA DE GRÀCIA I JUSTICIA

Jubilant a don Antoni Abella, president de l'Audència provincial de Granada.

Declarant excedent a la seva instància a don Pere Genarro Sánchez, magistrat de la provincial de Bilbao. Indults reglamentaris.

Nomenant per a la canongia vacant a la Catedral de Milorça, a don Francesc Estévez Vianes.

PETICIÓ D'INDULT

Madrid, 18, 5'15 tarda.
Els diputats a Corts per Astúries han visitat aquesta tarda, al Congrés, el cap del Govern, per a sol·licitar l'indult del sindicalista Viqueña, condemnat per un tribunal militar a conseqüència dels successos desheroiats en la vaga d'agost de l'any 1917.

LA TARDA AL CONGRES

Després d'explicar al saló de sessions el desenvolupament de l'última crisi parcial, el president del Consell ha sortit del saló i s'ha dirigit al despatxat de ministres.

Ha manifestat que anava a signar l'ofici de remissió a la Cambra de l'expedient Picasso.

Sobre la discussió d'aquest han conferenciat, per espai de més d'una hora, el senyor Clerva i el president del Consell.

El senyor Clerva ja havia parlat als passadissos abans de la sessió amb el senyor Sánchez Guerra.

El general Berenguer ha estat als passadissos del Congrés a primera hora, manifestant que acudia a veure com es discutia o començava a discutir-se l'expedient Picasso. Quan s'ha informat que avui no es tractaria de l'assumpte, ha abandonat la Cambra i ha marxat al Senat.

MANIFESTACIONS D'EN CLERVA

Madrid, 18, 6'15 tarda.
La conferència del cap del Govern i el senyor Clerva ha durat fins després de dos quarts de sis.

En veure's voltat pels periodistes, el senyor Clerva ha dit:

—No veig el motiu per a tanta expectació puix he parlat amb el cap del Govern una mitja hora.

—Una hora i mitja! —ha objectat un reporter.

—No creia que fos tan llarga.

—Això indica que fou grata.

—Seria una grolleria dir el contrari —ha replicat el senyor Clerva.

Hem estat parlant de l'expedient Picasso en relació que la comissió que el cap del Govern vol designar amb representacions de tots els grups parlamentaris.

També hem parlat de política en general, i el President m'ha anunciat que pensava reunir als representants dels grups parlamentaris per a tractar del problema ferroviari.

—Quan es tancaran les Corts?

—No ho sé —ha contestat l'ex-ministre de la Guerra—. Aquest depèn del projecte ferroviari.

—Vindrà a Madrid el senyor Mauru?

—Crec que sí.

LA COMISSIÓ DE RESPONSABILITATS

A última hora de la tarda el cap del Govern continuava les seves conferències amb els caps de les minories per a invitar-les a que donessin els noms dels membres que en la seva representació formaran la comissió parlamentària que ha d'examinar l'expedient de depuració de responsabilitats dels esdeveniments d'Àfrica.

La comissió estarà formada per el diputats, d'ambdós les fraccions, i serà nomenada rapidament.

LA MARINA MERCANT

Una comissió de navilers, acompanyada pels diputats i senadors del Litoral, ha visitat avui el ministre de Finances, primer, i el president del Consell després, per a sol·licitar que abans de tancar-se les Corts sigui dismut i aprovat el projecte de llei relatiu a les primes a la marina mercant.

Els dos consellers visitats han donat impressions satisfactòries als visitants.

CONGRES

Madrid, 18, 4'15 tarda.
Sobre la sessió a les 3'35, sota la presidència del senyor Bugallá.

Al banc blau, el president del Consell i els ministres d'Estat, Gràcia i Justícia i Treball.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precis i preguntes.

El CAP DEL GOVERN explica la crisi parcial motivada per la dimissió del ministre de la Guerra, i repeteix quasi les mateixes paraules que va dir al Senat la tarda del dia.

Es reprèn la interpellació sobre la cessió de cartera d'una important Companyia nord-americana d'assegurances a altra fundació recent, domiciliada a Madrid.

El senyor TEJERO rectifica, insistint en les seves censures a la Reial Orde que autoritza la cessió, perquè perjudica els assegurats.

Madrid, 18, 5'15 tarda.

El ministre del TREBALL també rectifica, insistint a defensar la cessió de cartera, perquè això contribueix a augmentar el capital.

El senyor TEJERO torna a rectificar i se suspèn el debat.

El senyor RUANO, com a individu de la Comissió mixta que entén en el projecte de llei de reforma tributària, substana un error, comés en el paràgraf tercer de l'article 14 d'aquest projecte i llegex les paraules

que veritablement han de figurar en el dictamen.

El PRESIDENT.—Constaran en el Diari de Sessions per als deguts efectes.

El senyor BARRIA explica la seva anuclada interpellació sobre política exterior.

Comença per al·ludir la gran desorientació que s'observa a Europa, puix sempre fou la que portà la direcció de la política mundial.

Avui estem a punt de caure en l'anarquia i fins nacions com a Anglaterra i França han de dirigir la vista als Estats Units.

El tractat de Versalles, que semblava que anava a ésser un codi internacional, no ha arribat a concretar els objectius perseguits.

Exposa la necessitat que Espanya defineixi bé la seva política internacional i l'orienti degudament, i parla de la conveniència de reforçar l'hispano-americanisme.

En referir-se a la nostra permanència a la Societat de Nacions, diu que següim una equivocada tendència d'inhabilitat. Davant la nostra conducta posa l'exemple d'altres països modestos i de la República Argentina.

Assegura que mentre la gran nació americana no intervingui en la Societat de Nacions, aquesta entitat no adquirirà l'eficàcia que ha de tenir.

Recull les manifestacions del senyor Cambó, que comparà el problema del Marroc amb el d'Orient, i diu que això no es pot exposar sinó en un Congrés que no presti atenció a les qüestions internacionals.

El problema d'Orient en res se sembla al del Marroc. Per això les paraules del senyor Cambó res signifiquen si no es relacionen amb el que després digue de què Espanya està al Marroc perquè li convé a Anglaterra, perquè serveixi de tap entre les dues nacions, és a dir, que com Grècia a Orient, nosaltres al Marroc som un instrument cec de la política d'Anglaterra.

Pregunta si això és cert, si estem nomenats al Marroc per a servir interessos d'altri.

Si Espanya no té dret a opció, cal dir-ho clarament al país i no mantenir-lo enganyat.

Cal saber si estem exercint una ficció.

Anglaterra, a Orient, seguí la teoria de valer-se de Turquia davant de l'imperialisme de Rússia. Ultimament, George, ha comprès que convenia cercar a Rússia l'instrument per als seus fins. Es referia a això el senyor Cambó?

Segueix comparant tots dos problemes i diu que allí com aquí, està davant de l'interès francès.

El Govern d'Espanya va a tractar de la qüestió de Tànger com si es tractés d'un assumpte local.

Madrid, 18, 6'15 tarda.

Continua dient el senyor Barcia que Anglaterra assistirà a la conferència que Espanya tingui amb França pels seus interessos al Mediterrani, puix contri que no es perdi de vista que el problema de Tànger afecta al «statu quo» del Mediterrani, i nosaltres anirem a aquesta conferència sense haver definit el que és el Marroc; perquè, o el Marroc és una peça de l'engranatge d'aquesta magna qüestió, o no és res, i els abandonistes poden amb justícia anar pregonant la teoria que el Marroc és sols una càrrega per a nosaltres.

Madrid, 18, 9'15 nit.

Afirma el senyor BARRIA que França no pot al·legar cap dret especial sobre Tànger, puix després del d'Aguadur i de què preceptuen els tractats, la situació de Tànger és distinta del restant de l'Imperi. Per això França no pot al·legar drets especials i sí ho fa va contra el present en els tractats. (El senyor Yanguas de mana la paraula.)

Es refereix a la circulació de moneda espanyola al Marroc, la qual cosa significa un acte de sobirania, i explica el que esdevingué en aquest assumpte d'ençà que se signà l'Acta d'Algeciras fins al 1914. En aquesta data França imposà el paper moneda i la pesseta «chassani» comença a desaparèixer.

Manifesta que si un problema de tal magnitud com aquest de la moneda no ha estat defensat pels governs espanyols, no poden inspirar confiança

quan tractem amb altres països en nom d'Espanya i sobre qüestions que els interessin molt.

A Tànger se segueix el mateix camí que s'ha seguit en el restant de l'Imperi, fent funcionar el Banc de l'Estat. El Govern va en això de Tànger, a una negociació, assistit per la opinió que creu que a França no l'assisteix cap privilegi; de manera, que el Govern porta una responsabilitat gran que l'obliga a plantejar-se un problema previ per a saber que no podria negociar amb qui no faci cas de què estipulen els tractats. Si França apel·la a una conducta que seria intolerable i que consisteix en imposar el dret del més fort, vosaltres hauréu d'anar a la gallardia de dir-ho davant del món.

Acaba expressant la necessitat que Espanya defineixi la seva política internacional amb actes de govern que portin la confiança a l'opinió.

El ministre d'ESTAT li contesta i nega que a Espanya hi hagi desorientació en política exterior.

Coincideix amb el senyor Barcia en la necessitat de fer una política d'harmonia amb França i Anglaterra, i refugir tot allò que pogués portar-nos a una discòrdia amb elles. Però això ha de tenir un complement, que és el de tenir sobretot present el nostre interès. Nosaltres hem de pensar mirant a l'interior de la nació germana que, amb nosaltres convingu, i mirant al Sud del Marroc i els nostres interessos allí independents dels d'altres països. Be està la nostra amistat amb França i Anglaterra, però sense oblidar tot allò altre que ens interessa.

Justifica la inhibició d'Espanya en l'afar de l'Alta Silèsia per raons de conveniència internacional.

Nega que Espanya estigui al Marroc per interès de cap nació estrangera, sinó per propi interès, expressat molt abans que França i Anglaterra negociessin.

Diu que al Marroc la moneda espanyola no circulava com a signe de sobirania.

El senyor BARRIA.—He dit d'influència.

El ministre d'ESTAT.—Això, sí. M'ha semblat sentir a parlar a S. S. de sobirania.

El senyor BARRIA.—He dit que és un signe de sobirania la circulació de la moneda, però reconeixent que Espanya no la tenia, i per això em referia a la influència.

El ministre d'ESTAT.—Aleshores estem d'acord i no insisteixo.

Acaba recollint breument les restants manifestacions del senyor Barcia, apremiat pel president, que li fa avinent que han transcorregut les hores reglamentàries.

Se suspèn aquest debat.

Ordre del dia.

S'aprova el dictamen de la comissió mixta sobre el projecte de llei de reforma tributària.

S'aproven altres dictàmens, entres ells, un proposant que s'aprovi la concessió d'un ferrocarril sense garantia d'interès per l'Estat, del baixador de la Bordeta fins al port de Barcelona, estorgat per R. O. de 22 de febrer de 1922.

Continua la discussió del projecte de llei d'Ordenació ferroviària.

El ministre de FOMENT intervé per a recollir les manifestacions que l'altra tarda va exposar el senyor Gasset, en defensar el seu vot particular.

Diu que aquest projecte de llei és la única solució que pot tenir el problema ferroviari, plantejat avui per la incapacitat financera de les companyies. Aquestes mai han pogut desentrotillar-se sense les bestretes de l'Estat.

Diu que l'aplicació d'aquest projecte, si arriba a ésser llei, no ha de costar-li res al Tresor, puix l'interès de l'emprèstiu ferroviari no s'aixeca; han d'assenyalar-lo les Corts, i, per tant, sols aqueixa ha d'ésser la càrrega que l'Estat tira damunt seu. Podria, adonç, donar-se el cas que les Corts no fixessin interès, i, per tant, que no hi hagués càrrega. Demés, cal comptar amb els beneficis que produiria la millora de les línies.

Respecte a les tarifes, diu que l'augment seria major amb què proposa el senyor Gasset en el seu vot particular, que amb el que proposa aquest projecte de llei.

No hi ha dret a dir, a priori, com

af el senyor Gasset, que les tarifes van a augmentar un 70 per 100, perquè això és una enorme inexactitud.

Rebutja l'afirmació del senyor Gasset de que es garanteix un interès fix al capital. També rebutja que digué respecte al rescat, puix en el projecte, que es fa és sotmetre'l a determinades condicions.

Diu que no pot parlar de relativa normalitat ferroviària en un país on de quant en quant cal apel·lar a la suspensió de les facturacions, i això és el colapso de la circulació.

Afirma que l'estat primari de la xarxa ferroviària a Espanya, és insuficient per a atendre les necessitats de l'economia nacional. (El senyor Alvarado interromp.)

Manifesta que l'economia nacional sofrirà greu perjudici si no s'aprova aquest projecte de llei.

Termina invitant a tots a que l'examen sense passió.

El senyor GASSET (don Rafel), rectifica.

Compara el discurs que l'altra tarda va pronunciar el president de la Comissió, senyor Ortuño, amb el que avui ha pronunciat el ministre de Foment, i troba entre tots dos una gran disparitat de criteri. En realitat, el que resulta, és que la Comissió i ell estan d'acord en molts punts, i que l'únic que defensa el projecte és el ministre.

Insisteix a assegurar que aquest projecte suposa un gran dispendi, que es convertirà en una càrrega per al Tresor, perquè la despesa que es faci no s'ha de veure compensada amb l'augment d'ingressos que es produirà per les millores que s'introdueixin en els serveis ferroviaris.

No sap en què es fonamenta el ministre per a dir que el vot particular que l'adorador defensa, signifiqui un present per a les companyies.

Fa avançar que moltes de les manifestacions que el ministre li atribueix, no les ha fetes ell. El ministre ha recollit quelcom que s'ha dit fora d'aquí, atribuint-li propòsits obstruccionistes que ell no ha exposat. Afegeix que està acostumat a sofrir obstruccions, però mai ha practicat aquest procediment parlamentari.

Declarar que està disposat a col·laborar a l'aprovació d'aquest projecte de llei, però no amb una rapidesa que exclou el serà examen del problema i sense procurar introduir en el projecte la major suma possible de millores en benefici de l'erari públic i de l'economia nacional.

El senyor ORTUÑO també rectifica, insistint en els principals extrems del seu discurs.

El ministre de FOMENT també rectifica i creu que és inexacte atribuir al projecte l'establiment d'un interès fix, puix és veu a la llum del dia que què es persegueix, és un interès variable.

Diu que amb el sistema preconitzat en el vot particular de la garantia per l'Estat, dels interessos, a partir de la data en què terminin les concessions, les companyies obtenen un gran benefici.

Creu que el senyor Gasset està equivocant en suposar que el Tresor es perjudicarà, i afegeix que en aquesta suposició n'hi ha d'haver molt pocs que l'acompanyin.

El senyor GASSET torna a rectificar.

Es rebutja un vot particular. Se suspèn el debat i s'aixeca la sessió a dos quarts de nou.

SENAT

Madrid, 18, 4'15 tarda. A les 3'30 comença la sessió, presidint el senyor Sánchez de Toca.

Al banc blau, el ministre d'Instrucció pública.

Ordre del dia. S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es voten definitivament els pressupostos de despeses i ingressos de les possessions espanyoles de l'Àfrica occidental.

Sense discussió s'admeten els dictàmens de la comissió mixta determinant el règim jurídic de la propietat dels terrenys de l'Estat a Ceuta i Melilla i sobre la reforma tributària.

Acordada l'urgència, es voten definitivament.

Següent la discussió del pressupost d'Instrucció pública.

El PRESIDENT manifesta que havent demanat set tornos de totalitat es consideraran ampliat als efectes reglamentaris.

El senador senyor PALOMO consum un dels citats tornos, davant una dotzena de senadors.

Madrid, 18, 5'15 tarda. El senyor Palomo elogia el senyor Silió per haver implantat l'autonomia universitària, encara que creu que aquesta no respon a les necessi-

tats i aspiracions d'aquella centres d'ensenyament.

Parlant del pressupost d'Instrucció pública, diu que sembla que està confeccionat, més que per a la propagació de l'ensenyament, per a tenir un lloc on poder col·locar els amics i recomanats dels influents dels ministres.

Falten elements pedagògics, com falten mestres i escoles. Finalment s'ocupa de les escoles d'indústries, dissortit sobre aquests ensenyaments especialitzats.

Per la comissió li contesta el senyor TORMO.

Rectifica el senyor PALOMO.

El senyor SILLÓ hi intervé per al·lusions que se li han dirigit, una de censura i altres d'elogi.

La seva intervenció és obligada en el que atany a l'ensenyament universitari en son aspecte autònom, i ho faig així obligat per trobar-se al banc blau un sord-mut que encara no ha exposat la seva opinió en matèria tan important.

Madrid, 18, 9'15 nit.

El senyor CASARES interromp.

El senyor SILLÓ. — No crec que necessiti el ministre d'Instrucció Pública l'ajuda de S. S. per a exposar el seu criteri.

Declarar que el pressupost que es discuteix no és de la seva paternitat. És fill de l'actual ministre d'Instrucció pública. El pressupost que ell ideà pujà a 164.881.000 pessetes, quantitat que el senyor Montejó reduí a 163.432.000. El Congrés elevà aquesta suma a 166 milions i tant de pessetes, i al Senat aquesta xifra arriba a 166.328.926 pessetes.

Es queixa que se suprimeix una partida de 100.000 pessetes i en canvi es conservin les tres inspeccions d'ensenyament que són altres tantes canonies, que ni tan sols tenen taula de despeses al ministeri.

Defensa el Llibre de la Pàtria i diu que la partida que ell ideà per a premiar-lo no es tira a rodar per exigències de la llei de comptabilitat, sinó per debilitats del ministre davant les pressions de les esquerres.

Censura que s'hagin suprimit del pressupost les partides que ell havia consignat per a les Escoles de Comerç, pensions per a l'estranger i altres, i diu que l'actual ministre ha consignat en canvi una quantitat a disposició de la Junta de Pensions.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI. — Per a poder servir als amics.

El senyor SILLÓ continua el seu discurs, referint-se a la creació de l'Institut-Escola, que és un assaig pedagògic que termina la seva missió d'aquí a dos anys, i per consegüent resulta absurd que es pretengui aixecar-li un edifici que costa un milió de pessetes, convertint en permanent el que es creà amb caràcter transitori.

S'ocupa de l'autonomia universitària i diu que no creu haver cap bogeria en pretendre que l'autonomia fos implantada a les Universitats, atenant precisament a les peticions d'universitaris insignes.

Arran del decret d'autonomia, de 1919, tot foren aplaudiments i felicitacions, i gairebé no hi hagué la més petita censura. Totes les Universitats es posaren a confeccionar llurs Estatuts amb gran entusiasme. El Govern presidit pel senyor Maura fou substituït pel del senyor Dato, el qual acollí el projecte d'autonomia universitària, i el mateix feren els restants Governos que se succeïren, i el Senat aprovà el projecte.

Quan últimament fou ministre d'Instrucció pública continuà, com era na-

tural, la seva tasca en pro de l'autonomia universitària. Recorda que per l'octubre, quan l'obertura de curs, a la qual assistí S. M. hi hagué visques i entusiasme en pro de l'autonomia, i el mateix entusiasme pogué observar en les distintes Universitats que visita, essent molt ben rebut a Saragossa, Barcelona i València.

Li diu al senyor Montejó que si tragués l'autonomia podria dir-se que la implantà un ministre no catedràtic i la suprimia un ministre catedràtic.

Recorda que en l'última setmana que assistí com a ministre al Congrés fou fortament combatut amb motiu del cas de la senyoreta Unis.

Per cert que la qüestió de la senyoreta Unis fou una mostra de flirteig entre el banc blau i les esquerres, perquè veig que no s'ha rectificat res de tot el que jo vaig dir. Jo vaig ordenar la formació d'expedient, perquè en aquest informe el Consell d'Instrucció pública. Vol dir-me el senyor ministre si ha sostingut S. S. la formació i tramitació d'aquest expedient?

El ministre d'INSTRUCCIO. — No, no.

El senyor SILLÓ. — No obstant les esquerres no el combaten, com ho demostra l'existència d'aquell flirteig.

Termina preguntant al ministre si està disposat a mantenir el projecte d'autonomia universitària.

El ministre d'INSTRUCCIO es plany de les paraules del senyor Silió, que han estat de suma agressivitat, cosa que no esperava.

Afirma que la partida per a subvencionar el Llibre de la Pàtria no fou suprimita per ell, sinó per la Comissió de Pressupostos del Congrés.

Defensa la permanència en el pressupost de les tres Direccions Generals combatudes pel senyor Silió.

Les modificacions introduïdes en el referent a la Junta de Pensions han estat també obra de l'altra Cambra.

Justifica la partida per a la creació d'Institut-Escoles que figuren en el pressupost.

Es refereix a l'expedient de la senyoreta Unis, el qual segueix en el Consell d'Instrucció Pública, i d'ell no en té absolutament cap coneixement.

Quan l'expedient arribi a poder seu, aleshores veurà la manera de procedir en justícia.

Tracta de l'autonomia universitària. Diu que cal tenir en compte que els temps canvien i que aquell cor-

rent favorable a l'autonomia és avui precisament contrari.

El senyor SILLÓ. — On ho ha vist S. S.?

El ministre d'INSTRUCCIO. — A tot arreu. El Congrés es mostrà francament enemic de l'autonomia; les Universitats tampoc avui la defensen, i aquí mateix, al Senat, l'ambient no és molt favorable a l'autonomia universitària; estiguin dividides, ell no haurà de decidir-se en pro de l'autonomia, i sobretot existeix un projecte de llei que pot aprovar-se.

Diu que quan es tanquin les Corts caldrà dictar un decret suspensiu el d'autonomia universitària.

El senyor SILLÓ rectifica.

Vol que constin de manera precisa les declaracions del ministre de què suspensiu per decret l'autonomia universitària, i davant aquesta declaració a ell no li toca altra cosa que posar-se a disposició de les Universitats, que són les que han de parlar.

El senyor ROYO VILLANOVA (don Ricard) afirma que la Universitat de Saragossa és francament partidària de l'autonomia, i per això se sent agrat al senyor Silió.

Prega al ministre que desistís de tota disposició que tendeix a tirar per terra el principi de l'obra d'autonomia universitària i que porti a les Corts el conseqüent articulat perquè aquesta autonomia sigui concedida per virtut d'una llei.

El senyor CARRACIDO consumeix el quart torn en contra de la totalitat.

Intervé — diu — per a tractar d'un assumpte que és de gran interès per a Espanya.

Recorda que en diverses ocasions han anat a l'Argentina nòdrides representacions de la intel·lectualitat espanyola, i França, temerosa que se li arrebassés en aquelles terres l'hegemonia intel·lectual, ha creat a Buenos Aires un Institut Franco-argentin, havent-se format una associació comuna per al major desenvolupament de l'esmentat Institut, al qual ha dotat el pressupost francès amb la quantitat de 100.000 francs. Això té veritable importància, i cal que la comissió i el ministre pensin en la conveniència, que podria dir-se'n la necessitat, d'aixecar també a Buenos Aires un Institut Hispano-argentin, on es doni cultura superior.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI es queixa de la protecció de les dretes a les institucions d'ensenyament lliure.

Al·ludeix a l'Episcopat, que té representació a l'Alta Cambra i demana que es restitueixi a la Universitat salmantina els béns que són seus i que en poder de l'Estat no rendeixen cap utilitat.

Quant a l'autonomia universitària, entén que el projecte del senyor Silió era massa radical, però que el ministre ha de fer prevaler en aquest assumpte un règim preparatori de l'autonomia.

El senyor SANCHEZ I SANCHEZ, emparat en un article del Reglament, demana que es doni per suficientment discutida la totalitat del dictamen.

Així s'acorda, passant-se a la discussió per capítols.

S'aprova el capítol primer, després de rebutjar-se una esmena a cadascun dels senyors Ortega Morejón i Ubierna i d'unes aclaracions de la Comissió amb tendència a subsanar un error.

Sense discussió s'aprova el capítol segon.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

defensa una esmena al capítol tercer, demanant que es restableixi la xifra de 170.000 pessetes, de conformitat amb la norma que figurava en la proposta del ministre.

No l'accepta la comissió i el senyor González Echavarrí demana votació nominal.

S'hi procedeix i queda acceptada l'esmena per 46 vots contra 19, fiant el ministre d'Instrucció com abstingut.

El senyor PALOMO combat la totalitat d'aquest capítol.

Fa constar que la Junta d'Ampliació d'Estudis ha realitzat una tasca verament meritoria a Amèrica, treballant amb entusiasme per l'apropament de tots dos països.

El senyor DAURELLA li contesta breument, per la Comissió, i s'aprova el capítol.

Al següent, el senyor GIL CASARES hi defensa un vot particular del senyor Fabié, que no accepta la comissió.

El senyor Gil Casares demana votació nominal, i per 40 vots contra 14 és pres en consideració el vot particular.

Al capítol sisè el senyor GIL CASARES hi defensa una esmena.

La Comissió sol·licita l'ajornament de la discussió d'aquest capítol per a estudiar l'esmena.

El PRESIDENT accedeix a la petició i se suspèn aquest debat.

Es posa a discussió el dictamen sobre el projecte de llei considerant com a mort en campanya o de resultes de ferides el tinent coronel don Eduard Barrera.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI, en vista que no es troba a la Cambra el senyor Galarza, per a defensar una esmena, demana que la votació es faci per boles, com així mateix totes les que es refereixin a pensions, com ho sol·licita l'altre dia el senyor Gadea per a un altre cas.

El senyor GADEA manifesta que ell es referia al cas de la pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa.

El senyor GOICOECHEA, president de la Comissió, prega al senyor González Echavarrí que retirés la petició, puix seria de molt mal efecte que la primera vegada que el Senat usi aquest sistema de les votacions per boles ho fés respecte al cas de l'heroi coronel del regiment de la Corona.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI accedeix, però manifestant que d'aquí endavant aquestes votacions han de fer-se per boles.

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de que fos secreta la votació, adherint-se a ço que ha fet el senyor González Echavarrí.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vídua del capità de fragata senyor Capitán.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de que fos secreta la votació, adherint-se a ço que ha fet el senyor González Echavarrí.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vídua del capità de fragata senyor Capitán.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de que fos secreta la votació, adherint-se a ço que ha fet el senyor González Echavarrí.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vídua del capità de fragata senyor Capitán.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de que fos secreta la votació, adherint-se a ço que ha fet el senyor González Echavarrí.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vídua del capità de fragata senyor Capitán.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de que fos secreta la votació, adherint-se a ço que ha fet el senyor González Echavarrí.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vídua del capità de fragata senyor Capitán.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

S'aprova el dictamen.

També s'aprova el que concedeix una pensió a la filla d'En Martínez de la Rosa, després d'haver retirat la seva petició el senyor Gadea de que fos secreta la votació, adherint-se a ço que ha fet el senyor González Echavarrí.

Sense discussió s'aprova un projecte concedint una pensió a la vídua del capità de fragata senyor Capitán.

El senyor GONZÁLEZ ECHEVARRI

BIBLIOTECA LITERARIA

ENEIDA

VIRGILI

Traducció Mn. Llorenç Ribet

2 volums

Preu: 2'50 Ptes. volum

Polítiques

EL REGISTRE DE LA PROPIETAT

Havent estat nomenats els senyors Berjamo Escobar i Vázquez Rey, registradors de la Propietat, respectivament, de Barcelona i Granollers, la Unió Jurídica Catalana, respectant les persones dels nomenats, fa públic, una vegada més, que les lleis que regulen les tals designacions estan inspirades en el total desconeixement de les modalitats i necessitats catalanes, i protesta novament de la injustícia i dels perills que per als catalans representa tan arbitrària praxiologia.

L'agregació del barri del Lladoné a l'Ajuntament de Granollers

(Discurs pronunciat a l'alta Cambra pel senador nacionalista en Lluís Duran i Ventosa el dia 13 de juliol de 1922)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Voy a rogar, ante todo, a los señores senadores presentes que me perdonen el tiempo que he de hacerles perder por un asunto que parece, de momento, de insignificante grande; pero que en el fondo tiene verdadera importancia. Por tratarse tan sólo de una cuestión que puede parecer de caciquismo rural, de intereses de un distrito, podrán creer quizá los señores senadores que no merece su atención y mucho menos que deba molestarles durante largo rato. No obstante, todos aquellos que tengan la bondad de escucharme, espero que, después de oír mis explicaciones, se harán cargo del motivo fundadísimo que me obliga a molestarles y que algunos, si no todos al menos, se convencerán también de la justicia de la causa que defiendo en estos momentos.

Ante todo, he de explicar por qué formando parte de la Comisión de Gobernación he de venir aquí a defender una enmienda. Es que se trata, señores senadores, de que esta enmienda, en rigor, es un voto particular, pero por circunstancias especialísimas no ha sido posible, reglamentariamente, que ese modesto senador, individuo de la Comisión de Gobernación, la presentara como voto particular, porque ocurrió lo que tendré el honor de exponer.

El día 1.º de julio, hace, por consiguiente, tan sólo doce días, se reunió la Comisión de Gobernación para ocuparse de un asunto de verdadera importancia, de gran trascendencia, del proyecto de ley sobre profilaxis de las enfermedades evitables, y al reunirse la Comisión de Gobernación y acordar definitivamente su dictamen, me permití hacer observar a la misma que próximamente se presentaría al Senado un proyecto de ley sobre segregación de una parte de un término municipal de un pueblo de la provincia de Barcelona, agregándolo a la cabeza de su distrito electoral. Advertí entonces mi deseo de intervenir en la discusión de este dictamen, y advertí también que, después de quince días de permanencia en Madrid, me veía obligado a ausentarme, porque tenía que salir para Barcelona. Me pareció que, como en tantas otras ocasiones, una advertencia de esta naturaleza habría de bastar, y yo creo que en circunstancias normales y si no hubiese mediado lo que luego habré de decir, la Comisión de Gobernación me habría tenido esta atención, esta cortesía, constantemente guardada entre compañeros; pero me enteré el jueves de la semana siguiente de que el miércoles anterior se había reunido la Comisión de Gobernación, había dado su dictamen favorable a este proyecto de ley y que el viernes, día 6, se había leído ya el dictamen en el Senado, y aunque al enterarme de ello en Barcelona envié un telegrama pidiendo que se me admitiera la presentación de un voto particular (y este telegrama, en rigor, debió llegar al Palacio del Senado mucho antes de las veinticuatro horas necesarias para que, según el Reglamento, pudiera admitirse un voto particular), es lo cierto que en los términos estrictos del Reglamento por que todos nos regimos, y que yo he de ser el primero en acatar, no se podía admitir el voto particular, porque, claro está, el Reglamento no admite anuncios de presentación, sino que, con arreglo a él, ha de hacerse la presentación material de los votos particulares.

Por causa de este incidente, desagradable para mí, no he podido presentar el voto particular, y debí acudir a un amigo que no forma parte de la Comisión de Gobernación, porque, según una interpretación que cualquier día discutiremos, en todo caso se supone que los individuos de una Comisión, que tienen el derecho máximo de presentar votos particulares, no tienen, en cambio, el derecho mínimo de presentar enmiendas, lo que no me explico; en virtud de esta interpretación del Reglamento, que acepto en este momento, para que no parezca una cuestión personal, pero que yo creo que es equivocada, he debido pedir a un compañero que presentara una enmienda y a otros com-

pañeros que presentaran las siete u ocho enmiendas que he tenido que presentar a este dictamen; y gracias a esto y a la tolerancia de la Presidencia, que me permite en este momento que yo lleve la voz que debía llevar mi compañero señor Ramos, voy a exponer aquí las razones en que me fundo para oponerme a este dictamen.

Es probable que los señores senadores que tienen la amabilidad de escucharme, se pregunten: ¿Qué raro es que en esta casa, donde la cortesía se lleva a los extremos límites, en todo caso, a este senador se le haya tratado de esta forma, que no calificaré de descortés, pero que, cuando menos, se desusada? Porque tratarse de un dictamen de altísimo interés de Gobierno, tratarse de un proyecto de aquellos de los que el Gobierno puede decir que depende algún grave interés, que la vida del Estado pueda depender de su aprobación inmediata, tratarse siquiera, señores senadores, de algo que interesa a la mayoría de la Cámara, de algo que pudiera explicarse claramente por qué se lleva con precipitación su discusión y aprobación definitiva, y claro es, señores senadores, que yo me metería con gusto y que creería que todas estas costumbres y todas estas consideraciones que habitualmente nos guardamos, no han de tener una fuerza tal que deba ser preferible la consideración personal de un senador a la que tienen los altos intereses del país, que el Gobierno debe, ante todo, guardar y vigilar. Pero es que, señores senadores, no se trata de esto; yo no quisiera mostrar precisamente a la mayor parte de mi auditorio, no quisiera molestar a la representación de la minoría albista, pero es un hecho cierto, señores senadores, que al fin y al cabo todo esto que ha ocurrido, ha sido porque la minoría albista ha exigido que se discutiera ante todo y sobre todo este proyecto de ley.

Demuestra esto, señores senadores, un alto espíritu de comprensión, no sólo entre todos los miembros de la minoría albista, más que esto, un espíritu de comprensión, de unión, de compañerismo en el partido, que yo quisiera para todos los partidos, para el mío no lo necesito, porque lo tengo; pero lo quisiera para todos los partidos en España, que si tuvieran una homogeneidad y una disciplina tan grandes, podrían con mayor facilidad resolver en muchas ocasiones problemas vitales para el país, y aun qué soy partidario de la maduración en extremo, creo que dentro de esa maduración debe haber unidad y disciplina; pero confieso, señores senadores, que me extraña muchísimo que en este momento la minoría albista haya podido llegar a tener la fuerza suficiente para imponerle en este preciso instante, porque cuando tantos otros asuntos parece que debían merecer la atención del Senado, cuando tantos otros problemas deberían ser tratados en esta Cámara, depen de jarse todos a un lado, simplemente para tratar de este gravísimo problema de la segregación de un barrio de Franquesas del Vallés para agregarlo al Ayuntamiento de Granollers del Vallés. Me diréis que se trata de un problema entre una y otra minoría; no. Se trata de algo más, porque nosotros, que somos una minoría muy reducida en número, por más que pongamos toda nuestra buena voluntad para tomar parte en las deliberaciones, nosotros no hemos de entablar una lucha entre minoría y minoría; en los Parlamentos las luchas deben ser entre las minorías y los Gobiernos; pero es que al oponernos a este dictamen, no lo hacemos porque este dictamen, si en vez de ser esta una Cámara que necesariamente se ha de guiar por móviles políticos, fuera un tribunal, si fuera siquiera un jurado, tengo el convencimiento de que obtendría un veredicto contrario al dictamen que somete la Comisión de Gobernación.

De qué se trata, pues? De una proposición de ley presentada, en uso de su perfectísimo derecho, por un diputado en el Congreso, en méritos de la cual se propone que un determinado barrio de un pueblo de po-

quisísima importancia de la provincia de Barcelona se segregue de su propio Municipio, al cual viene perteneciendo desde tiempo inmemorial, y quede agregado a la capital del distrito. No temáis que yo venga a daros razones de carácter histórico, ni de carácter topográfico, ni de carácter político para demostraros si tiene razón el uno o el otro. No; es que yo empiezo por sostener que el Parlamento, aunque legalmente tenga esta facultad, moralmente, en el momento actual, está incapacitado para resolver un problema de esta naturaleza; y es que nos encontramos con que este problema se va a resolver aquí sin que haya más datos, más antecedentes para que los señores senadores juzguen, absolutamente ni uno más, que una proposición de ley redactada por el diputado por el distrito y bajo la fe de lo que ha dicho el diputado por el distrito, bajo la palabra de lo que este señor, en uso de su derecho, no lo niego, ha venido a decir: el Congreso aprobó buena mente esa segregación y el Senado ahora se dispone para aceptarla, sin que haya ni un solo comprobante de todas sus manifestaciones. ¿Es que yo pongo en duda las palabras de este señor? Evidentemente no lo puedo hacer, ni sería correcto que en una Cámara entráramos en discusión con representantes de otra, pero ¡no os parece, señores senadores, que un asunto de esta naturaleza habría merecido la pena de que se hubiera formado antes un expediente en que se recogieran los antecedentes indispensables para juzgar si efectivamente procede o no procede esta segregación?

¿No parece, señores senadores, que cuando el Ayuntamiento de Franquesas del Vallés, al cual se le ha de segregar lo que él considera que es su propia vida, que es este barrio que se trata de suprimirle; cuando este Ayuntamiento pide ser oído, pide que se abra una información, en la cual pueda alegar las razones que tiene para sostener su derecho a la permanencia de este barrio en este Municipio; cuando la Diputación provincial de Barcelona por unanimidad ha solicitado que se abra una información y que dentro de esta información se la oiga; cuando los elementos interesados piden, no nada extraordinario, sino simplemente que se les oiga, no me parece muy natural que el Senado no tenga por conveniente resolver este problema a rajataba, como vulgarmente se dice, que no corre tanta prisa; que problemas de mucha mayor importancia habrá en España que la segregación de un barrio del Ayuntamiento de Franquesas del Vallés.

Precisamente, señores senadores, en la orden del día del Senado figura (iba a decir desde tiempo inmemorial, claro que sería una exageración), pero figura desde hace muchos meses, un dictamen sobre la supresión de un Ayuntamiento de la provincia de Castellón de la Plana. Durante semanas y semanas ha estado en la orden del día un dictamen sobre segregación de un pueblo de la provincia de Huelva, que fue aprobado en definitiva por la Comisión de Gobernación, después de larga discusión, porque se dijo y constó que todos los elementos políticos de la provincia de Huelva, senadores, diputados a Cortes, diputados provinciales, Ayuntamientos interesados, todos estaban conformes en la segregación, y sin esto no pasaba el dictamen, y en cuanto al Ayuntamiento de la provincia de Castellón de la Plana; no pasó hasta después de mucha discusión, y habiéndose presentado un voto particular, este dictamen no ha sido sometido todavía a la deliberación, ni a la aprobación del Senado, porque se ha considerado siempre que el Senado tenía muchos otros asuntos más importantes de que ocuparse que éste que, sin molestia para nadie, tenía más el carácter de asunto de caciquismo rural. Pero ya he dicho antes que la voluntad de la minoría albista es omnipotente en estos momentos.

Yo no sé la importancia que pueda tener, numéricamente, la minoría albista; es muy grande su importancia intelectual por todos los miem-

bros que la componen; pero, así y todo, a mí me extraña mucho que el Gobierno no haya interpuesto su valiosísima influencia y no haya puesto su peso definitivo en la balanza, para que se someta a discusión tantos otros proyectos de ley que me parece que tenían alguna mayor importancia para la vida del país que la supresión de una parte del Ayuntamiento de Las Franquesas del Vallés; porque, señores senadores, no olvidemos que aun cuando es cierto (yo he de empezar por reconocerlo; lo reconozco un día, anticipándome a otras observaciones, en el seno de la Comisión de Gobernación, y no he de dejar de reconocerlo en el momento actual ante vosotros, señores senadores, que podéis darme lecciones de derecho constitucional), y es evidente que el Parlamento, que las Cortes con el Rey tienen, efectivamente, el derecho por sí de segregar este barrio de Lladoné y hacer pedazos el Ayuntamiento de Las Franquesas del Vallés y hacer desaparecer — en el terreno legal tan sólo — no ese Municipio, sino los 9.000 Municipios de España; sin embargo, aunque todo eso, efectivamente, el Parlamento español tiene derecho a hacerlo, pues, repitiendo la frase inglesa que dije en la Comisión de Gobernación y que no tengo inconveniente en citar ahora, el Parlamento, efectivamente, excepto convertir una mujer en hombre, puede hacerlo todo; aunque esto sea así, no nos olvidemos de que por encima de las frases, de los términos constitucionales, de las doctrinas más o menos científicas, llamémoslas así, hay algo más, que es la práctica, algo que debe estar sobre todo, que es la realidad. Y la realidad fue prevenida por el legislador español, que muchas veces los legisladores españoles anteriores a nosotros han tenido mucho más sentido de la realidad del que nosotros demostramos tener en algunas ocasiones, como quizá en la presente. Un artículo de la ley Municipal, y yo no voy a hacer un alegato de Derecho, resuelve estos problemas de una manera precisa, clara, categórica y justa, pues dice que las segregaciones de los términos municipales y sus uniones a otros serán resueltas mediante un expediente, por la Diputación respectiva; porque no se le ocurrió al legislador de la Restauración que para menesteres de tan poca monta debieran reunirse las Cortes con el Rey; es decir, que estos expedientes debieran ser resueltos por las Diputaciones provinciales después de oír a los interesados. (El señor Royo Villanova (D. Antonio): Si no hay Diputaciones en Barcelona, ni en Cataluña; ya las habéis suprimido; os las habéis tragado, como el Ayuntamiento de Sarriá.) No se precipite mi querido amigo el señor Royo Villanova, que tiempo habrá para que pueda intervenir, ya que estoy poniendo tela suficiente para que me pueda contestar.

Dice la ley claramente esto; pero además añade que cuando haya divergencias entre los interesados, estas divergencias serán resueltas por medio de una ley. Y nosotros ¿qué pedimos? Qué voy a pedir a vosotros, señores senadores, en este momento? Simplemente que ante todo se tramite este expediente y se vea si puede haber o no conformidad entre los interesados, y que cuando esta conformidad aparezca claramente que no existe, entonces con todos los términos del problema, con los antecedentes debidamente expuestos por cada parte interesada, se traiga al Parlamento, para que éste decida quién de las partes interesadas tiene razón.

Esto no solamente lo dice la ley Municipal de la Restauración, sino que lo dijo una autoridad que para el señor Royo y Villanova ha sido muy grande, una autoridad que el señor Royo y Villanova nos ha citado varias veces aquí, que creo que hoy, para todos los partidos liberales, conserva todavía todos los prestigios que quizá algunos de los que pertenecemos a los demás le hayamos discutido en su tiempo. Esto lo dijo aquel célebre Real decreto, que quizá justamente se llame de descentralización administrativa, que dictó el 15 de noviembre de

1909 don Segismundo Moret. En uno de los artículos de este R. D. se establece plenamente esta buena doctrina, llegándose a decir que la segregación de los términos municipales es de la exclusiva competencia de los Ayuntamientos, que han de ser resueltos después por las Diputaciones provinciales, y que sólo en caso de divergencia entre unos y otros organismos, debe intervenir el Parlamento. De modo que ya veis, señores senadores, cómo, en esta pugna con la minoría albista, con esta que se llama izquierda liberal, el criterio liberal lo hemos de sostener nosotros, los nacionalistas catalanes.

Yo considero que mientras no haya aquí los antecedentes necesarios, que mientras no se hayan reunido todos los elementos de juicio imprescindibles para conocer si procede o no esta segregación, el Parlamento, que constitucionalmente tiene todas las facultades, moralmente está en absoluto incapacitado para resolver.

Si fuera posible una inquisición (en forma de pregunta, naturalmente; no podemos aludir a otra); si yo preguntara a cada uno de los señores que tienen la bondad de escucharme si saben dónde está el pueblo de las Franquesas del Vallés; dónde está esta H. nea del Congost que se señala en el proyecto como divisoria entre uno y otro Ayuntamiento y cuántas veces han oído hablar del barrio de Lladoné, antes de dar su acuerdo definitivo respecto de esta cuestión, seguramente que, excepto uno que ha estado largo tiempo en Cataluña y me ha hablado de este asunto, todos los demás dirían que empezaban por confesar que esta era la primera vez que oían hablar de la existencia del barrio de Lladoné. Yo, que vivo a 20 kilómetros de este pueblo, esta es la primera vez que oigo hablar de dicho barrio, y si esto me ocurre a mí, ¿qué sucederá a los trescientos cincuenta y nueve senadores que componen esta Cámara y que han de votar respecto de la segregación del Municipio de las Franquesas del expresado barrio, para agregarlo al Ayuntamiento de Granollers.

Yo no voy a pedir, naturalmente, que la Comisión de Gobernación se revote, porque comprendo que la Comisión no puede revotarse. Benévola, por las razones que sean, por exigencias, por amabilidad que quisiera guardar a la minoría albista, la Comisión dio este dictamen; pero lo que si pediría, y me parece que no es una cosa absurda, ni ningún disparate, es que esta discusión quedara suspendida hasta que se hubiera podido oír a los muchos interesados que están abrumando a telegramas al señor presidente del Senado, a la Comisión de Gobernación y a este modesto senador, pues todos los días tengo que contestar cuatro o cinco telegramas y otras tantas comunicaciones en que me piden sean oídos simplemente los elementos interesados.

Ya supongo que algunos de los señores senadores que creo que se proponen contestarme además del señor Royo, recogerán la indicación que ha hecho antes de la Diputación provincial de Barcelona, y dirán: «es que no existe Diputación provincial». ¿Cómo que no existe Diputación provincial en Barcelona? Legalmente, para todos los efectos administrativos, existe la Diputación provincial de Barcelona; pero adviertan los señores senadores una cosa, y es que estos acuerdos de la Diputación provincial de Barcelona fueron tomados por unanimidad, y ahora diré más: que en la Diputación provincial de Barcelona están todas las matizaciones políticas de Cataluña. Allí están, además de mis amigos, los conservadores, los liberales monárquicos, los republicanos de los diferentes matices, porque son muchos los matices que en Cataluña tiene el republicanismo, están los mismos elementos de la Unión monárquica nacional. Todos estos elementos están en la Diputación provincial de Barcelona; pero, no obstante, ninguno de ellos se atrevió a oponerse a una petición tan justa como la de que fuera oída esta Diputación provincial

ELS DARRERS LLIBRES SORTITS

ELS DEU MIL

Xenofont (Dos volums)

EL TALISMÀ

Walter Scott (Dos volums)

Premiat en el concurs de l'Editorial Catalana, S. A.

POEMES I CANÇONS

Josep M. de Sagarra

LA CREACIÓ D'EVA I ALTRES CONTES

Josep Carner

La literatura catalana a l'abast de tothom :: Les grans obres de la literatura universal traduïdes directament

Escriu tot seguit demanant catàlegs

«EDITORIAL CATALANA, S. A.», ESCUDELLERS, 10 BIS

de Barcelona en un assumpte que per la seva exclusivitat competencial, no obstant, jo no me voy a hacer ninguna ilusión respecto a la causa que defiendo. Ya comprendo que, a pesar de que seguramente los mismos compañeros de la Comisión de Gobernación (los pocos que me pueden escuchar en estos momentos, porque los demás están ausentes del salón, quedan convencidos de los razonamientos que les expongo, tienen el convencimiento también de que no se puede provocar una cuestión política con una minoría de esta importancia. Pero he de decir a esta minoría: Es que esto es un criterio de minoría? Es que la izquierda liberal cree que, en cuestiones de régimen municipal, se ha de hacer tabla rasa de las leyes anteriores y ha de prescindir de todos los requisitos que exige la legislación municipal anterior en el día en que gobierna; para satisfacer en cada caso las exigencias de aquellos de sus amigos que tengan interés en segregar o en suprimir un término municipal? Es el criterio de esta minoría, el de ofrecernos mañana, que cuando se trate de los intereses políticos de un amigo, ha de preocuparse poco el criterio de la ley Municipal de 1877 o el de don Segismundo Moret, de 1909, porque por encima de esto ha de pasar el deseo tan legítimo como se quiera pero el que no hemos de someternos, de un diputado, de asegurar su próxima elección? Es este el porvenir de este partido? Cuando este partido en minoría en una Cámara, nos ofrece estos ejemplos, triste porvenir nos aguarda cuando tenga mayoría y escale la gobernación del Estado con la confianza del Rey.

En estos momentos, señores senadores, figura en el orden del día un proyecto de ley en que distinguidos y apreciabilísimos compañeros nuestros han puesto toda su fe, toda su actividad, todo su noble deseo de servir a su Patria. Me refiero al proyecto de profilaxis de las enfermedades evitables que, como tantos otros, y como vulgarmente se dice, está muriéndose de risa en la orden del día, y no hay esperanza alguna de que pueda discutirse, no ya durante este período parlamentario, sino ni quizás durante la vida de estas Cortes. Que el niño muera de viruelas, que las generaciones futuras por falta de higiene vean depauperarse al pueblo español, importa poco; pero lo que el tiempo es necesario es para segregar una barriada de un pueblo de la provincia de Barcelona, para satisfacer a la minoría albista. Pero pensemos, pensemos todos, pensad, especialmente los individuos de la minoría albista en que hay algo más, y que los que están llamados en un plazo más o menos breve a ocupar los altos sillales de la gobernación del Estado no deben olvidar que estos problemas aparentemente nimios, estas cuestiones que vistas aquí, tratadas entre nosotros, parecen no tener una importancia grande, la tienen mucha por las repercusiones en la opinión pública de un país constantemente agitado. No olvidéis, señores senadores, especialmente los de la minoría albista, porque quien menos culpa tiene de todo esto es la Comisión de Gobernación, no olvidéis que Cataluña es un país constantemente agitado, y en estos últimos meses, más agitado que nunca por aspiraciones que vosotros, precisamente porque no las compartís, debéis tener más cuidado en tratarlas de manera adecuada. Bulle un espíritu determinado en Cataluña, y este espíritu se concentra en la aspiración a conocer el pueblo catalán de sus negocios propios, se va a encontrar ahora con que por una miseria de política de campanario, el Parlamento español le va a dar la lección de no permitirle ni siquiera el conocimiento de aquellos de sus negocios propios que lo son por reconocimiento expreso de la legislación municipal y que las Cortes españolas le habían dado. Nos encontramos en uno de aquellos casos en que, según la ley actual, es un negocio exclusivo de la competencia de los catalanes, y en estos momentos venimos a decir que para satisfacer un compromiso, un capricho, una conveniencia de uno solo, vamos a entregar el asunto al conocimiento de las Cortes; vamos a sustraer el conocimiento de este negocio propio de un organismo catalán, y vais a hacerlo absorber por el Parlamento español, que no tiene interés ni competencia alguna para ello. Es esto conveniente y prudente para los intereses de los unos y de los otros?

Hace muy pocos días, el Sr. Chapaprieta, dirigiéndose precisamente a uno de los sectores del Senado que en determinadas cuestiones sustentaban opiniones propias, le llamaba la

atención acerca de la conveniencia de anticiparse a las próximas, casi necesarias transformaciones de una parte del régimen de la propiedad, y levantó con esto una tempestad porque quizá no fueran bien comprendidas sus palabras. ¡Ah! Es que el señor Chapaprieta, cuando no se trataba de intereses políticos de sus amigos, comprendía como la necesidad de la política requiera anticiparse a los acontecimientos y prevenir aspiraciones justas y legítimas del pueblo; pero cuando se trata de un asunto de esta naturaleza, entonces le importa muy poco este peligro que se va a crear, de añadir un agravio más a las aspiraciones de los catalanes, a los que no solo no se les quiere reconocer una mayor extensión de sus facultades para conocer de lo que consideran suyo, sino que se les viene a privar, en un caso tan insignificante como este, de aquello que, según la propia ley española, debían conocer y resolver. ¡Vale esto la pena? Lo someto al conocimiento del Senado, y especialmente a la prudencia de los que dirigen la minoría albista. Con esto serviréis a los amigos; pero no al país; y con este procedimiento se hacen combinaciones cuando son necesarias; pero de esta manera, no lo dudéis, jamás se ha hecho Patria.

El señor DURAN Y VENTOSA: No quiero volver, señores senadores y señor Royo Villanova, sobre lo que ha ya ocurrido en la Comisión de Gobernación. Me hago cargo de todo y me parece que de ciertas cosas no tenemos para qué hablar. Difícilmente me convencerá, no obstante, su señoría, de que los señores senadores de la Comisión de Gobernación se hubieran hecho perfectamente cargo de todo este asunto, y sobre todo de la necesidad de una urgencia tan grande que no permitiera siquiera dar a un senador que hacía dos días había marchado a Barcelona, ofreciendo volver en seguida, y que deseaba intervenir en la discusión del asunto, entre amigos, entre compañeros, en el seno de la Comisión. Claro es que esto no se justifica ni con

prueba documental ni con prueba testifical. Pero es evidente que ha habido una exigencia de una minoría; no habrá habido esta exigencia en el ánimo del señor Royo Villanova, ni del Sr. Fernández Caro, ni en el de los demás individuos de la Comisión, según se me dice; pero es un hecho evidente que muchos de los dictámenes que llevan más tiempo figurando en la orden del día no se han discutido antes que éste; por algo habrá sido. Cuando ha habido un empeño tan grande en que este dictamen se discuta, alguna razón habrá habido. Este empeño no lo he tenido el señor Royo Villanova, no lo ha tenido el señor Fernández Caro, no lo he tenido yo; alguien lo habrá tenido.

De todos modos, como todos estamos en el secreto y todos lo sabemos, no vale la pena que insistamos en este particular. Ya antes he rendido el tributo de mi admiración, como adversario, a los que han sabido hacer valer tan eficazmente lo que creían intereses de sus amigos.

El señor Royo Villanova ha hecho una alusión que no puedo dejar pasar; aquella que se refería a la segregación del Ayuntamiento de Soria, que, como tantas otras segregaciones y segregaciones que se habrán decretado en España desde que rige la ley Municipal, se hizo con arreglo a esa ley. Pero es que en este caso lo que se hace es, no diré yo que pasar por encima de la ley, puesto que una ley se modifica por otra, pero sí prescindir, en contra de lo que se ha hecho otras veces de todo expediente, porque, incluso esas fotografías a que hacía alusión el señor Royo Villanova, las tiene S. S. con carácter particular, porque en el expediente que obra en el Senado, no hay más que lo siguiente: la proposición presentada por el señor Diputado del distrito, el acuerdo de la Cámara aprobando esta proposición de ley, una comunicación, bastante obisista, dicho sea con todos los respetos debidos a la Presidencia del Congreso, que dice que se remite la proposición con el expediente, y en el expediente no hay más que las hojas que acompañan a la proposición, y luego una serie de telegramas de protestas sin un solo telegrama, teléfono, comunicación ni nada, de ningún elemento interesado en que se apruebe el dictamen, ni de Cataluña, ni del resto de España, que diga que está conforme con la proposición. Esto es lo único que obra en el expediente, y esas fotografías las tendrá el señor Royo Villanova porque algún amigo se las habrá proporcionado particularmente; pero en el expediente no figuran, y todos los demás casos de segregaciones, segregaciones, etc., todos se han hecho con esos elementos a que antes me refería.

No quiero molestar repitiendo toda mi argumentación; solo insisto en esto que es de lo que antes: es posible que vosotros podáis juzgar con conciencia cierta de que los límites entre el Municipio de Granollers y el barrio de Lladó son los que dice esta proposición de ley? Es posible que lo sepáis? Entonces, ¿por qué juzgáis la cuestión cuando decís que los dos términos municipales están separados por una línea que pasará por acá y por allá, por tal ferrocarril, tal carretera, tal río, etc.? Lo sabéis? Lo sabéis solo por lo que dice

el diputado por el distrito, porque antecedentes para juzgar no los hay en el expediente; razones técnicas no tenéis ninguna. Solo tenéis eso; las palabras de un diputado. Puede bastar para eso la palabra de un diputado? Si lo consideráis así, votad de la manera que queráis; pero yo creo que estos asuntos merecen la pena de meditaciones por la importancia que tienen, no por el momento actual, no por la circunstancia de que hoy pueda ganar la elección en el distrito el diputado tal y mañana el diputado cual, sino por las repercusiones a que antes he hecho referencia.

El señor Chapaprieta decía: «No os riais, señores senadores, de las posibilidades del porvenir; no os riais de las eventualidades del porvenir. No dejéis de hacer caso de las aspiraciones de los pueblos, no las toméis a broma, porque son cosas muy serias y dignas de ser pensadas, porque son las generaciones futuras las que han de tocar los resultados». Esto es lo que yo os digo. Satisfaced ahora, aparentemente, los intereses de unos amigos; pero acaso faltaréis las consecuencias al día de mañana. Yo, por mi parte, declino toda la responsabilidad. Os he advertido desde hace dos años que formo parte de esta Cámara, y ya no tendréis dudas respecto a cual es mi real significación; he abogado siempre a favor de mis ideales, pero siempre en un ambiente de armonía; ahora creo que este ambiente de armonía debe ser común para unos y otros, porque no basta que uno sienta esos deseos y el otro aproveche todas las ocasiones para cercenar todos aquellos legítimos derechos de organismos regionales y locales, que es lo que está ocurriendo en el caso actual.

Como no quiero molestar más la atención de los señores senadores, y por otra parte no me hago ilusiones respecto al resultado de la votación de esta enmienda, que evidentemente la Comisión no puede aceptar, puesto que está en contradicción absoluta con el dictamen, la retiro; pero como yo desearía conocer en una u otra forma la voluntad de la Cámara, yo rogaria a la Presiden-

cia que autorizara la lectura de una proposición incidental, que no ha de decir más, sino que se suspenda esta discusión para que se abra una información por el término de quince días, y con esto no molestare más al Senado; conoceré su opinión, y en todo caso me repídre a ella.

El señor PRESIDENTE: No esperaba yo este incidente. El señor Durán y Ventosa me pone en una dificultad. No se puede dar cuenta de las proposiciones incidentales sino cuando son presentadas antes de entrar en el orden del día. No vamos a dejarla para mañana; pero como lo que S. S. desea es una votación, puede pedirla.

El señor DURAN Y VENTOSA: No sólo acato, sino que reconozco la superioridad de la Presidencia en el conocimiento del Reglamento, como en tantas otras cosas; pero si no recuerdo mal, hay un artículo, que debe ser el 175 del Reglamento, que dice que durante una discusión se puede presentar una proposición incidental, y como me parece que estamos en una discusión, puesto que ha habido un señor senador y le ha contestado otro, creo que proceda la aplicación de ese artículo.

El señor PRESIDENTE: Se va a dar lectura del artículo para satisfacción de S. S., y ya verá como no corresponde al caso actual.

El señor SECRETARIO (Ranero): Dice así:

«Si durante una discusión se hiciera alguna proposición incidental o que tenga por objeto fijar el curso que deba darse a los negocios, el Senado, oyendo al autor de ella, acordará lo que juzgue oportuno.

El discurso del autor, en este caso, se centrará estrictamente al objeto de la proposición, sin entrar de ninguna manera en la cuestión principal.

El señor DURAN Y VENTOSA: Me parece que estamos en un caso de aplicación estricta de ese artículo; pero yo comprendo que una votación nominal no ha de tener más resultado que molestar a los señores senadores, y no quiero pedirla. Lo que yo quiero saber es si hay tantos senadores que participen de mi opinión que ella pueda prevalecer, cosa que celebraría y que podría demostrarse en votación ordinaria. Si hemos de quedarnos solos los amigos de la minoría regionalista, ello se verá claramente, ya que somos muy pocos, y yo me repídre a la opinión de los más, como es lógico en toda asamblea deliberante.

El señor PRESIDENTE: Se va a dar lectura a la proposición.

El señor SECRETARIO (Ranero): Dice así:

«El senador que suscribe, apoyándose en el artículo 175 del Reglamento del Senado, tiene el honor de formular la siguiente proposición incidental: Para que el Senado, si lo estima conveniente, se sirva acordar se suspenda esta discusión por el término de quince días, durante los cuales se abra una información pública a la que puedan concurrir los Ayuntamientos interesados, la Diputación provincial respectiva y cuantos organismos lo juzguen conveniente.

Palacio del Senado, 13 de julio de 1922. — Ricardo Ramos. — Durán y Ventosa.

El señor PRESIDENTE: Tiene la palabra el señor Durán y Ventosa.

El señor DURAN Y VENTOSA: No quiero molestar al Senado, y como me parece que es evidente que todos los razonamientos que he expuesto antes iban encaminados a la petición que la proposición envuelve, renuncio a mayores consideraciones y sólo deseo que en votación ordinaria se pronuncie el Senado sobre su aceptación.

El señor PRESIDENTE: Los señores que aprueben la proposición se pondrán en pie; los que la rechacen permanecerán sentados.

Verificada la votación en esta forma, no fué tomada en consideración la proposición incidental.

El señor DURAN Y VENTOSA: Pido la palabra.

El señor PRESIDENTE: La tiene su señoría.

El señor DURAN Y VENTOSA: En vista de que la voluntad de la Cámara me parece evidentemente expresada, no quiero molestar a los señores senadores insistiendo con la votación de las enmiendas que están presentadas, y que está visto no hablan de ser aprobadas; en su consecuencia retiro las enmiendas.

El señor PRESIDENTE: Quedan retiradas. Sin más debate, y hecha la oportuna pregunta por el señor secretario (Ranero) fué aprobado el dictamen.

BIBLIOTECA CATALANA

ANIMES ATUIDES

per

J. ROIG I RAYNÓS

Preu 2 50 ptes.

ENCICLOPEDIA CATALANA

Nacionalisme

Textos extrets dels llibres, escrits i discursos de N'Enric Prat de la Riba. Tria, sistematització i pròleg per A. ROVIRA I VIRGILI

Religat en tela 2 Ptes.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Assassinat de Lenin?

Estocolm, 18. — El corresponent del diari «Finske Tageblatt» a Riga diu que sap de font absolutament segura que Lenin ha estat víctima d'un atemptat la nit del 3 de juliol, quan estava en camí cap al Caucau.

El seu cadàver ha estat tirat al riu Don, havent mort víctima d'un emmetzinament.

L'assassinat, segons l'esmentat corresponent, un dels membres del partit radical, que es troba actualment en el poder a Moscou. — Havas.

La vaga dels minaires als Estats Units

Washington, 18. — Els propietaris de mines de carbó bituminós es reuniren, acceptant en principi la proposició d'arbitratge de Harding.

Una delegació dels minaires vindrà a Washington per a donar compte de llur decisió a la Casa Blanca.

Als cercles governamentals es creu que l'Administració està elaborant un pla per evitar l'exploació directa de les mines durant 18 hores, sota la protecció de les tropes federals. — Havas.

Les sessions del Reichstag

Berlin, 18. — El Reichstag ha aprovat la llei de policia criminal sense cap modificació a les proposicions redactades per les comissions corresponents.

També ha aprovat una esmena dels socialistes majoritaris fixant l'aplicació de la llei d'emprèstic forçat a les fortunes a partir de tres milions en lloc de cinc milions.

La fracció independent ha aprovat per 39 vots contra 17 la llei de protecció de la República.

Es creu que a partir d'avui, dia 18, començaran les vacances. — Havas.

La propietat territorial a Mèxic

Mèxic, 18. — Segons informes fidedignes d'espanyols prestigiosos residents aquí, cal rectificar la notícia publicada fa uns dies pels periòdics europeus, segons la qual era precis renunciar a la nacionalitat per adquirir terres a Mèxic. Aquesta suposició és completament infundada.

Tampoc és cert que els terrenys explotats als espanyols fossin pagats amb bons, puix que aquests al tan sols han arribat a imprimir-se, perquè, mancats de garantia, ningú hi hauria donat cap valor. — Havas.

La festa nacional belga

Bruselles, 18. — La festa nacional belga, que se celebrava el dia 4 d'agost, ha estat traslladada aquest any al dia 11 de novembre, per trobar-se la primera data en el període més intens de vacances. — Havas.

Els esports a Londres

Londres, 18. — L'equip anglès, que havia de jugar els dies 22, 24 i 25 de l'actual contra l'equip espanyol, ha renunciat.

L'espanyol beneficiarà del «Walk-over». — Havas.

La Comissió belga a Xile

Santiago de Xile, 18. — La conferència donada pel president de la comissió belga ha obtingut gran èxit.

Els diaris dediquen calorosos elogis a l'esmentat president.

A la conferència hi assistiren nombrosos membres del Congrés i del Senat, i personalitats de l'alta societat xilena. — Havas.

Els deutes d'Anglaterra

Washington, 18. — Al departament d'Estat s'ha rebut un telegrama del coronel Harvey, ambaixador dels Estats Units a Londres, anunciant oficialment que la delegació britànica encarregada de discutir els deutes d'Anglaterra vindrà a Washington a primers de setembre. — Havas.

El Rei d'Espanya a Dauville

París, 18. — «Le Petit Parisien» li comunicu de Dauville que el rei d'Espanya arribarà a aquesta població la més d'agost pròxim, on passarà uns dies. — Havas.

El Consell de Ministres d'Anglaterra

París, 18. — Segons el corresponent de «Le Matin» a Londres, als cercles polítics es diu que avui es reuni-

rà el Consell de ministres per a discutir la cessió de la moratòria sol·licitada per Alemanya.

El Govern treballarà en l'elaboració d'un projecte susceptible de satisfer tots els aliats.

Alguns periòdics diuen que aquest projecte tindrà per base el perdó del deute francès amb relació a Anglaterra i la reducció de l'import total de les reparacions degudes pel Reich.

Respecte a l'anunciada entrevista entre Poincaré i Lloyd George diu el corresponent de «Le Matin», que estudiaran un nou procediment, a fi d'arribar a una pau definitiva a Orient i que probablement s'acabarà que turcs i grecs celebrin una conferència a la Turquia europea.

Segons el mateix corresponent, la qüestió de Tànger serà discutida probablement en una reunió de tècnics. — Havas.

El tipus del descompte al Banc d'Holanda

Amsterdam, 18. — El Banc d'Holanda ha reduït el tipus de descompte en mig per cent. — Havas.

Els grecs a Turquia

Constantinoble, 18. — Els alts comissaris aliats han declarat que la incautació que les autoritats gregues feren a les aigües territorials del vapor «Ineboli», no ha estat motivada, i per tant el dit vapor haurà d'ésser posat en llibertat. — Havas.

Descobriments d'armes a Alemanya

Stuttgart, 18. — La Comissió internacional de control descobrí un dipòsit d'armes, incantant-se de 500 ametralladores. — Havas.

Berlin, 18. — Un grup de socialistes que observaren, a Potsdam, el trasllat d'armes i municions des de l'antiga caserna dels guardies de coses a un lloc desconegut, entraren a la caserna i descobriren un gran nombre de peces d'ametralladora, granades de mà, una important quantitat de municions, mil balonetes, dos mil marmites individuals i nombrosos objectes d'equip. — Havas.

Els assassins del mariscal Wilson

Londres, 18. — Els assassins del mariscal Wilson, anomenats Dunn i O'Sullivan han estat condemnats a mort. — Havas.

Simons, president del Tribunal de l'Imperi.

Berlin, 18. — L'ex-ministre senyor Simons ha estat nomenat president del Tribunal de l'Imperi. — Havas.

Metges espanyols a Perpinyà

Perpinyà, 18. — Ha arribat la caravana de metges espanyols, acompanyada d'alguns periodistes. Els metges es proposen visitar totes les estacions termals dels Pireneus. — Havas.

A la Cambra italiana

Roma, 18. — A la Cambra dels Diputats ha estat aprovada una proposició presentada pels demòcrates i acceptada pel Govern, demanant la suspensió

de la discussió del pressupost del Tresor.

Ha acordat també la Cambra que fiqui a l'ordre del dia per a demà la interpellació del senyor Modigliani referent a la política interior del Govern. — Havas.

Accident d'automòbil

Casablanca, 18. — Ahir a la tarda un autocar que conduïa viatgers va topar contra un parapet al pont sobre el riu Ued-Mahad, en el trajecte de Casablanca a Rabat. Els ocupants van caure al riu, resultant set morts i onze ferits. — Havas.

Pels marins morts al Zappeion d'Atenes.

Tolón, 18. — Avui s'ha celebrat una missa de rèquiem en sufragi dels marins francesos morts al Zappeion d'Atenes. — Havas.

Llops a la Dordogne

Bordeus, 18. — S'assenyala l'aparició d'una colla de llops a la regió de Dordogne, els quals han causat enormes estralls als remats. — Havas.

La data de l'entrevista Poincaré - Lloyd George

París, 18. — L'Agència Havas està assabentada que el senyor Poincaré ha comunicat oficialment aquesta nit al Govern de Londres, que no pot assenyalar la data en què s'hagi d'entrevistar-se amb el senyor Lloyd George, abans d'estar assabentat de l'informe del Comitè de garanties, el qual subministrarà eventualment una base seriosa per a les converses referents a les reparacions.

La reserva del senyor Poincaré respecte al moment més oportú i favorable, no exclou de cap manera l'eventualitat de l'entrevista, que sembla tan desitjable a Londres com a París. — Havas.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SULER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1.

PREUS DE COMPRA:	
Billets:	Francesos, 54'50
	Anglesos, 28'50
	Italianos, 29'75
	Belgues, 51'00
	Suïssos, 123'75
	Portuguesos, 0'40
	Alemanys, 1'30
	Austriacs, 0'03
	Holandesos, 2'25
	Russos, 0'00
	Grecs, 0'00
	Suecs, 1'50
	Noruecs, 0'95
	Dinamarques, 1'20
	Romania, 4'25
	Turquia, 0'00
	Estats Units, 6'37
	Canadà, 5'00
	Argentins, 2'25
	Uruguais, 5'00
	Xilens, 0'85
	Brasilers, 0'65
	Bolivians, 1'35
	Peruanos, 19'25
	Paraguais, 0'10
	Venezuelans, 0'00
	Japonesos, 2'80
	Algerins, 53'00
	Egipcis, 25'10
	Filipines, 2'70

CANVIS DE DIVISIES XEO NO GATZATS OFICIALMENT FACILITATS PEL BANC DE CATALUNYA

Portugal	0'49 ptes. escut.
Argentina	2'315 » peso.
Holanda	2'51 » florí.
Suècia	1'68 » corona
Noruega	1'07 » »
Txecoslovàquia	14'75 » 100 coron.
Polònia	0'15 » 100 marcs
Romania	0'09 » 100 leis.
Hongria	0'00 » 100 coron

Barcelona, 18 de juliol de 1922.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	585'00
» Alacant	582'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» » 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	57'85
Accions Rio Tinto	1.375

Suïcidi dels assassins de Rathenau

Halle Sur Saale, 18. — Els assassins de Rathenau foren ahir nit descoberts al castell d'Assleek, prop de Coesen, on s'havien amagat. En anar a ésser detinguts se suïcidaren. — Havas.

Berlin, 18. — La premsa d'ahir passada publica extenses informacions sobre els preparatius de l'assassinat de Rathenau.

El primer pla de què es té notícia fou degut a Hans Stuberbauch, el qual proposava assassinar a Rathenau al Reichstag, però les objeccions de Gunter feren abandonar el projecte.

El dia 16 de juny se celebrà una conferència a casa de la senyora Techow, estant ella absent. Assistiren a la reunió Gunter, Hans, Techow, Fischer i Kern. Una altra entrevista tingué lloc el dia 20, en un cafè de la barriada Steglitz.

Pocs dies abans de l'assassinat els quatre còmplices es dirigiren en l'automòbil de Kuchmeister a les immediacions de Berlin, i al bosc de Grunewald practicaren exercicis de tir Fischer i Kern. Els altres guardaven el cotxe. Es convingué aleshores que Werner Tachow, germà de Hans guiaria en el moment de l'atemptat. — Havas.

Berlin, 18. — Alguns turistes que recorrien la regió de Kossen s'havien adonat en passar a llarga distància de l'antic castell de Saaleck que a la torre hi brillava un llum.

Com que el seu actual propietari, l'escriptor Stein, està de viatge, la notícia despertà sospites. Alguns agents, vestits de paisà, es dirigiren al castell, però trobaren tancada la porta de la torre. Els que hi havia a dins, que eren precisament els autors de l'assassinat de Rathenau, crègueren que els que arribaven venien en llur ajuda i feren llur aparició a la torre, cridant: «Visca Ehrhard!» Però així que es donaren compte de llur error, es tancaren de nou.

Pels volts de les set de la tarda la policia forçà la porta de la torre, i en entrar trobaren, a poques passes de la porta, els assassins morts de bales al cap.

L'escriptor Stein és considerat com a còmplice de l'assassinat per diversos indicis. — Havas.

La Conferència de La Haia

La Haia, 18. — Amb motiu de la invitació del president de la comissió no russa, per a assistir demà a la reunió de la sots-comissió de béns privats, el president de la comissió russa, senyor Litvinoff, ha dirigit la següent carta al president de la comissió no russa.

«Vista la vostra carta del 17 del corrent em permeto fer ressaltar que la meua carta de la mateixa data no es referia únicament a les qüestions que corresponen a la competència de tal o qual sots-comissió, sinó a totes les qüestions que constitueixen l'objectiu general de la Conferència de La Haia. Qüestions que constitueixen l'objectiu cedent de la sots-comissió, feu diverses indicacions en aquest sentit, i fins vaig fer ressaltar en la meua carta que la tornada de tots els treballs a les sots-comissions, sense l'examen preliminar de les qüestions en conjunt pels representants de les dues comissions, i sense una determinació prèvia sobre les qüestions fonamentals, no pot conduir als resultats que desitgem tots els que, desgraciadament, hem estat ensenyats per l'experiència i sabem que cap sots-comissió podria arribar a conclusions de conjunt, sense fer concessions a les altres sots-comissions, en virtut de les prescripcions de Gènova.

La delegació russa ha vingut a La Haia amb l'esperança de trobar-se amb la comissió no russa. Però no solament encara no s'hi ha trobat, sinó que només ha pogut canviar impressions amb una sots-comissió incompetent per a estudiar les qüestions que interessen a la conferència.

La delegació russa creu que seria possible convocar el conjunt de la comissió russa i l'orgue executiu de la comissió no russa. Però, amb gran estranyesa per la nostra part, la delegació russa sap avui, per la seva de vòst, que el tal orgue executiu no existeix, per la qual cosa només em queda pregar, en conseqüència, que es reunixi una assemblea plenària de les dues comissions, per a elaborar les línies essencials de les bases d'un acord relatiu a totes les qüestions que figuren en l'ordre del dia de la conferència.

La delegació russa persisteix en creure que aqueixes bases poden ésser trobades pel camí proposat per ella, i és més pràctic i més racional fer-ho així.

La vostra invitació per a assistir a la sessió de la sots-comissió primera, d'un caràcter determinat, que la demanem, estem subordinats a declaracions d'un caràcter determinat, que la delegació russa hauria de sostenir, sense que se li proposi obligacions concretes, per altra part.

Serviu-vos, senyor, acceptat, els meus respectes, etc. — Signat, Litvinoff.

Com a conseqüència d'aquesta carta, aquesta tarda ha tingut lloc la reunió de la comissió no russa, amb el fi de deliberar sobre si és procedent o no la decisió de reunir-se amb la comissió russa, d'acord amb la demanda de la delegació bolxevista. — Havas.

La Haia, 18. — A la sessió celebrada aquesta tarda per la comissió no russa, el petit romanès, parlant en nom dels Estats limítrofs amb Rússia, ha sol·licitat de la comissió que consentís a celebrar una sessió plenària amb els russos.

El petit francès, belgues i italians han acceptat, però amb la condició que els russos haurien d'ésser escoltats sobre un fet nou que desmenteixi llurs anteriors declaracions.

Els president de la comissió ha quedat encarregat de comunicar aquesta nit al senyor Litvinoff aquella decisió, però subratllant el caràcter suprem de la mateixa i posant de manifest quan errònies resulten les afirmacions dels russos referent als procediments que ha de seguir la Conferència. — Havas.

Explosió d'un magatzem de productes químics

Nova York, 18. — S'han produït diverses explosions en un dipòsit on es creu que hi havia emmagatzemada una gran quantitat de pólvora o de productes químics.

A conseqüència de l'explosió han resultat 2 morts i 30 ferits. — Havas.

Llei de protecció a la República

Berlin, 18. — El Reichstag ha adoptat, per tres cents vots contra cent dos, i quatre abstencions, el projecte de llei de protecció a la República, després d'una llarga discussió en la qual intervingué el nacionalista Bazille, que dirigí forts atacs a la República, provocant, amb això, violents protestes de les esquerres.

També adoptà la Cambra la llei referent als deures dels funcionaris públics envers la República, la llei concernent a la policia judicial de l'Imperi i la llei concedint un crèdit de setanta cinc milions per a la defensa de la República.

Ultimament, i després d'aprovar un projecte augmentant de cinc mil a deu mil marcs la indemnització parlamentària, als diputats, llegí un Decret donant per clausurades les sessions del Reichstag. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimecres, 19 de juliol de 1922

Igualtat i Llibertat

Hi ha a Madrid i en altres indrets de les terres d'Espanya alguns diaris i alguns polítics qui, no còpsant tota la realitat del fet català, baldament vulguin expressar i sentir una simpatia cordial envers les aspiracions de Catalunya, exterioritzen llur sorpresa genuïna davant els clams d'alliberament i autonomia de la nostra terra, dient que no pot ésser considerat oprimint un poble sotmès a les mateixes lleis que l'altre poble al qual suposa opressor seu. No podent creure, doncs, que el poble català se senti oprimint, atribueixen la seva inquietud al mal govern que pateix, com el pateixen tots els altres pobles peninsulars. I en dedueixen la conseqüència que amb un bon govern n'hi hauria prou per apai-vagar els anhelis alliberadors de Catalunya.

No és això. Ho hem dit ja moltes vegades i caldrà repetir-ho sempre: el nostre piet no és un piet de bon govern, sinó de govern propi. És clar, però, que la circumstància que el govern que patim no sigui un bon govern agreuja el fet de no sentir-nos regits per nosaltres mateixos i n'augmenta el desig.

Precisament l'opressió rau en aquesta igualtat. És evident que si els pobles peninsulars són diversos, el fet de voler aplicar a tots ells unes mateixes lleis constitueix ja una injustícia inicial. Contra aquest concepte arbitrari de la igualtat, entesa a la manera burocràtica i doctrinària, cal oposar el concepte de la llibertat. Si les lleis obliguen, com a exemple, els pobles peninsulars que no són castellans a rebre l'ensenyament i l'administració de justícia en castellà, és evident que no existeix una igualtat real, sinó una desigualtat injusta, per tal com els castellans poden rebre l'ensenyament i l'administració de justícia en llur pròpia llengua i els no castellans en una llengua que no és la llur.

La igualtat veritable fóra aquella que assegurés a tots els pobles peninsulars els mateixos drets, és a dir, que si el castellà tenia, com a exemple, el dret a rebre l'ensenyament i l'administració de justícia en castellà, el català tingués el mateix dret a rebre l'ensenyament i l'administració de justícia en català.

Quan els diaris i els polítics castellans o de llengua castellana expressen llur sorpresa en sentir que Catalunya parla d'opressió, convindria que meditessin i es fixessin una mica en la que fóra llur posició espiritual i sentimental si un poble que no fos el castellà els imposés una llengua per a ells estranya; si a la Universitat de Salamanca o de Valladolid, com a exemple, el castellà trobés les mateixes dificultats d'ordre legal i material per a expressar-se i rebre l'ensenyament en castellà, que troba el català a la Universitat de Barcelona per a expressar-se i rebre l'ensenyament en català; si, en comparèixer, a Castella, davant els tribunals s'hagués d'expressar en una llengua que no fos la castellana o hagués de necessitar intèrpret per a entendre's amb els que han d'administrar-li justícia, com succeeix al català que compareix davant els tribunals a Catalunya; si, en sentir-se morir un castellà a Castella, no pogués manifestar lliurement, sense entrebanes de cap mena, la seva darrera voluntat en la seva pròpia llengua...

Catalunya no demana sinó això: viure lliurement la seva pròpia vida, tenir, a Catalunya, els mateixos drets que tenen els castellans a Castella. Aquesta és la veritable igualtat, l'única igualtat que és compatible amb la llibertat i amb la justícia.

Robatori sacrileg

A primera hora del matí va ésser trobada oberta una de les portes de l'església de Betlem que donen a la Rambla.

Avisada la delegació de policia de l'Hospital, alguns inspectors anaren a l'església i practicaren un reconeixement, comprovant que s'havia comès un robatori. Es creu el més probable que els lladres es van quedar a la nit a l'interior del temple, i després, per sortir, descargolaren el pany de la porta referida.

El vigilant que cada nit queda a l'interior de l'església manifestà que no havia vist ningú, però que havia sentit soroll, si bé no hi va donar importància.

De moment es notà que havia desaparegut la corona de la imatge de la Mare de Déu dels Desemparats. A terra fou trobada una caixa d'al·moinos arrencada, reventada i buida, i d'una altra caixa els lladres arrencaren una xapa de ferro, però no la van poder obrir.

Els malfactors van deixar abandonades una escaripa i altres eines de robar.

Més tard es practicà un examen mi-

nució a tots els altars, resultant que, ultra la corona referida, mancava també la corona del Nen Jesús, una i altra d'escasíssim valor, per ser de metall ordinari. S'ignora el que contenia la caixa, calculant-se que no devia passar d'unes 150 pessetes.

La policia fa diligències per veure si pot descobrir els autors de la maliciosa.

Ha estat detingut el vigilant nocturn de l'església de Betlem, per si estigués complicat en el robatori comès.

Ha declarat que després de donar un torn per tota l'església es posà al cor, i quan va voler donar el segon torn, no el va poder fer perquè havia tancat la porta del cor, no podent sortir fins a les cinc, en que arribà el sagristà, i junts trobaren les eines que havien servit per al robatori.

De Societat

La distingida família del senyor Sans i Buhigas, secretari de la Mancomunitat de Catalunya, ha sortit cap a Sardanyola, on passarà l'estiu.

Les Idees i les Imatges

EL PUNT NEURALGIC NACIONALISTA

Es quelcom que s'oculta, violentment, en les pregoneses del nostre determinisme racial al contacte de la pressió estrangera — ni més lleugera que sigui a voltes — d'una llei, d'una paraula, d'un gest que hom reconeix hostils consubstancialment. Adhuc els més mesells, diríem, solen ser-hi sensibles. Els a-patriotes i els matet-zos antipatriotes se'n ressentien generalment — vulguis no vulguis — amb una extraordinària acuitat.

Es el punt neuralgic nacionalista de què ens parla M. Maurice Barrès.

I no són, certament, en aquest cas, les idees, els sentiments, ni les sensacions personals d'un individu efímer les que s'irriten, d'ésser violentades o burlades.

Hom sent, dintre seu, la inenarrable fiblada de l'amor propi ferit de tota una raça.

JOSEP MARIA JUNOY

Municipi

PROJECTES

Al Negociat d'Urbanització i Reforma, hi ha exposat el projecte d'unificació de numeració dels carrers d'Astúries i Esmaragda, en passar a ésser carrer d'Astúries.

Don Antoni Hurtado sol·licita cobrir i utilitzar la part superior d'una secció del llot del Torrent de Santa Caterina o de Casa Campaña, afeintant amb la seva propietat.

A totes dues obres s'hi poden fer objeccions.

SUBHASTA D'UN SOLAR DE LA REFORMA

S'ha assenyalat el dia 26 de l'actual per a la celebració de la subhasta del solar lletra E, illa núm. 7, secció primera de la Granvia Layetana, pel preu de 145.750'88 pessetes.

El solar està tocant als carrers de la Plateria i d'Adolf Max i els solars D i C de la dita illa.

FESTA ESCOLAR

L'Alcaldia ha estat invitada al repartiment de premis als alumnes que concorrer a les escoles franceses i que se celebrará el pròxim diumenge, al matí, al Teatre de Novetats.

VISITA A LES COLONIES DE MAR

L'alcalde farà avui una visita als serveis de banys de mar que té establerts l'Ajuntament al Club Nàutic de Barcelona en l'Escola de Mar. L'acompanyarà la Comissió de Cultura.

L'actualitat social

CONFLICTE ACABAT

Han tornat al treball els 30 carreters de l'agència de transports Píera, que l'abandonaren per qüestions de règim de treball.

MULTES

El governador ha imposat les multes següents per vendre llet en males condicions:

De 100 pessetes: Josep Puig, Ample, 15; Lluís Marangas, Amàlia, 35; Vendrell, Baixada Cervantes, 6; Pau Canals, de Corbera del Llobregat; Celestí Rovellat, Girona, 121; Josep Lluís, Roig, 15; Miquel Sala, Barba, 15 bis; Ramon Blanxart, Peu de la Creu, 16; Josep Maurell, Paloma, 5; Francesc Oller, Toledo, 22.

De 200 pessetes: Jaume Balart, Sant Pau, 100; Isabel Moya, Giné i Partagás, 63; Regon, segona; Joan Ponsach, Universitat, 131; Llorenç Romaguera, Lleó 1; Josep Vilà, Vilà i Vilà, 89.

De 300 pessetes: Francesc Porterin, plaça Sant Just, tauja; Joan Vendrell, Palma de Sant Just.

EL SINDICAT LLIURE A TERRASSA

A Terrassa va celebrar una reunió la Junta local de la Unió de Sindicats Lliures, presidida per Josep Frenchs, i assistint-hi 18 associats delegats. El president es va doldre del poc entu-

La "Unión Monárquica Nacional" a Sant Boi

El fracàs de les maniobres contra la Lliga. — Una esplèndida manifestació de catalanitat de la vila.

En forma molt diferent a com estava anunciada, tingué lloc diumenge l'acte de coalició contra la «Lliga Regionalista», organitzat per la Federació Sombolana, o sigui la «Unión Monárquica Nacional».

Sant Boi, vila essencialment catalana, volla palesar d'una manera evident la seva protesta, i a tal fi han onejat per places i carrers, balcons i finestres banderes catalanes i draps barrats, demostració viriosa del seu amor i catalanitat.

Tingué lloc, l'acte sedit, a l'era emplaçada a la propietat de don Francesc Castelles.

A les dues fou celebrat l'apat amb una assistència ben poc nombrosa (150 comensals), havent-hi seients preparats per a uns dos-cents quaranta.

Seguidament tingué lloc el miting de coalició, quedant formada la presidència amb els senyors Carles Creuet, Francesc Torres, Pere Alvarer, Bonaventura Julià, ex-alcalde de Sitges, J. Albareda, ex-alcalde de Sant Feliu de Llobregat, i el doctor Martí Facet.

Fou concedida la paraula a un senyor que es deia representant de les Jovenuts Republicanes de Cornellà.

L'alcalde de Sant Pere de Ribes, senyor Ricart, manifestà que és obrer-social-agrari.

Atorgada la paraula al doctor Martí Facet, diu que s'ofereix als republicans del districte de Sant Feliu.

En J. Albareda protesta que la vila de Sant Boi els hagi rebut amb un vessar de draps barrats i banderes catalanes, i nega que ells vagin contra Catalunya, donant lloc aquestes manifestacions a una alteració momentània d'ordre públic, degut a que un assistent a l'acte, foraster precisament, digués que estava el poble en el seu perfecte dret en fer aquella demostració de catalanitat, veient-se materialment acorralat pels assistents, que amb cadifres volien atropellar-lo.

El senyor Julià digué que encara fora alcalde si no hagués estat per la Comissió Provincial.

siasme que hi ha en aquella ciutat, que els obliga o bé a dissoldre's o bé a reduir les despeses, i canviar de local.

Després d'algun debat, s'acordà convocar una reunió general, avisant amb tres dies per endavant, per tal de pendre acords, en cas que la Junta actual cregui procedent la dissolució.

AGRESSIO

Ahí tardà va ser auxiliat al dispensari de Sant Martí, Ciril Mas Mengual, de 35 anys, espadanyer, el qual tenia fortes contusions al cap, esquena i braç esquerre, per haver-lo agredit a bastonades, segons va dir, dos homes als quals no coneix, i que anaven vestits de blau.

El fet va passar a l'encreuament de la Riera d'Horta amb el camí de la Verneda.

El pacient, que digué ignorar els motius de l'agressió, va ingressar a l'Hospital Clínic.

VAGA ACABADA

Els 50 obrers que el dilluns abandonaren el treball en la fàbrica de bàscules de Pibernat, carrer del Parlament, han reprès la feina tots.

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'interessos generals (Foment):

Autorització sol·licitada per la S. A. Funicular de Gelida, perquè l'enginyer de la Companyia i personal a les seves ordres puguin practicar els estudis definitius del dit ferrocarril.

Recurs d'alçada interposat per don Magí Blanch contra tres multes de 50 pessetes cada una que li imposà la tinença d'Alcaldia del districte VIII per engegar barrinades a la pedrera que explotava el recurrent.

Idem idem interposat per don Vicens Sanjaime Expósito contra la providència de l'Alcaldia de Terrassa per la qual li imposà la multa de

Don Pere Alvarez demanà una unió contra la Lliga.

En Carles Creuet remarca que l'absència dels capitosts significa la confiança dels directors en els dirigits.

El diputat per Granollers, senyor Torres, parlà dels celebres comptes de la Mancomunitat, dient... el de sempre: Tribunal de Comptes, lleis reguladores, autonomia municipal (amb alcaldes de Reial Ordre), etc.

Acabà recomanant «continuitat i perseverança», volent plagiar la Lliga.

Ha estat molt comentada l'absència dels radicals de Barcelona, que havien de parlar al miting, on l'entusiasme no ha estat, realment, indescriptible.

El fracàs no ha pogut ésser més sorollós i l'esplèndida manifestació de catalanitat amb què la vila rebé als senyors de la «U. M. N.» resultà molt agraït.

«La Vanguardia» relata l'incident esmentat en la forma següent, que resulta un model d'humorisme.

«El señor Albareda, ex alcalde de San Feliu, comenzó diciendo que los elementos regionalistas de San Baudilio habían colocado en sus balcones a bandera catalana para hacer creer a los incautos que los organizadores del acto que se celebraba son enemigos de Cataluña».

En este momento, un individuo situado entre el público, interrumpió al orador gritando: «Si que son enemigos de Catalunya». Varios de los concurrentes, rodearon al intruso y pretendieron arrojarle a una alberca próxima, interponiéndose el señor Torres para impedirlo. No obstante, el individuo que interrumpió fue arrojado violentamente del local.

El obrero Oliveras, de Hospitalet, que se halla entre el público, pregunta si alguien, entre los asistentes al acto que no esté conforme con las ideas expuestas por los oradores, quiere subir a la tribuna aceptando una controversia CON TODO GENERO DE GARANTIAS PERSONALES.

deu pessetes per infracció de les Ordenances municipals.

LA BIBLIOTECA POPULAR DE VICH

El Consell Permanent en la seva última reunió aprovà el projecte, pressupost i plec de condicions de les obres de construcció de la Biblioteca Popular de la ciutat de Vich, i acordà l'anunci de subhasta de les dites obres.

UN FILM DE PRODUCCIO NACIONAL

Els presidents de la Mancomunitat i Diputació provincial, han estat invitats a la projecció de prova de la pel·lícula «La Sardanista», de la casa editorial cinematogràfica «Robur Films», que amb aquesta pel·lícula inaugura la producció d'una sèrie d'assumptes típics de Catalunya.

ELS MUTILATS DE LA GUERRA

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya ha acordat, a l'objecte de conèixer el nombre, noms i situació econòmica dels catalans que havent servit en l'exèrcit d'Àfrica des dels successos de juliol de 1921, hagin sofert mutilació a conseqüència de fets d'armes o vicissituds de la campanya feta al Marroc, pregar a tots els Ajuntaments de Catalunya que trametin a la Secretaria del Consell una relació dels mutilats que hi hagi en el terme municipal respectivament, havent-se cursat ja els oportuns anuncis amb expressió de totes les dades pertinents al cas, a la Direcció dels Butlletins oficials de les quatre «provincies» catalanes.

Així mateix, per a completar la relació de mutilats, als efectes dels acords que en son dia procedeixen, s'ha demanat nota dels que hi ha acollits als establiments de Beneficència a càrrec de la Mancomunitat.

El «Butlletí Oficial» del dilluns, publica l'extracte de la sessió pública d'aquesta Diputació, corresponent al dia 25 del passat mes de març.

Cançoner Popular de Catalunya

Concurs - Any 1922

L'Orfeó Català, amb el fi d'intensificar l'aplegat de materials per a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, a tots els amadors de la cançó popular de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Roselló) adreça la present convocatòria de concurs, la qual es registra al següent cartell:

Premis

Premi de 1.000 pessetes al recull de cançons populars catalanes, inèdites, no premiades en cap altre concurs, variants de les ja conegudes, que per la seva importància en qualitat i quantitat sigui mereixedor a jutjar el jurat.

Dos premis de 500 pessetes cada un als reculls que segueixin en importància al guanyador del premi anterior.

Premi de 500 pessetes al recull de ballats, danses i comparses populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, que per la seva importància en qualitat i quantitat sigui mereixedor a jutjar el jurat.

Premi de 250 pessetes al recull més abundant i important de tocadés i crides típiques i tota mena de música popular que no siguin cançons, danses o ballats i siguin inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

Premi de 250 pessetes al recull més abundant i important de tocadés i crides típiques i tota mena de música popular que no siguin cançons, danses o ballats i siguin inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

Mil pessetes a distribuir en accésits entre els reculls de tota mena que, no havent estat premiats, mereixin distinció a jutjar el jurat.

Bases

Primera. — D'acord amb les Normes generals per a la recollida de cançons i tota mena de música popular que acompanyen aquest cartell, i a fi que els reculls que es presentin al concurs reunixin les condicions necessàries, convé que totes les peces de cada recull vagin acompanyades de les dades que a continuació s'especificquen, les quals hauran de consignar-se fidèlment i verídica, ommentant-se només en els casos de dubte la desconeixement i fent-ho constar d'una manera explícita.

El bon compliment d'aquesta condició serà estimat pel jurat com a qualitat avaladora dels treballs.

El següent questionari a què es refereix la present base ha estat aportat a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya per l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya.

Localitat i comarca de la recollida.

II. Data en què s'ha fet.

III. Cantaire, recitador o executant (noms, edat, condició social, llocs de naixement i de residència actual, etcètera).

IV. De qui i lloc on va aprendre la cançó o tonada.

V. Altres dades (origen de la cançó o tonada; diades en què es canta o s'executa; gestos, feines o festivitats que commemora o acompanya; instruments que s'usen, etc.).

Segona. — En els reculls de ballats i danses serà condició indispensable en les avui encara vivents, descriure tècnicament els moviments i evolucions, acompanyant-ne els corresponents gràfics.

Tercera. — Els reculls hauran de portar un lema i ésser tramesos a l'Orfeó Català (carrer Alt de Sant Pere, núm. 13), a nom de Joan Punell, prevere, secretari de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Terme d'admissió: Per tot el dia 31 de desembre de 1922.

Quarta. — Per tal de conèixer els autors premiats quan es publiqui el Veredict, aquests hauran de trametre còpia del fragment que es demani del recull, acompanyada del seu nom i residència.

Cinquena. — Els reculls premiats o distingits amb accésit restaran de propietat de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, al qual seran incorporats en tot o en part i en la disposició i forma que convingui a l'esmentada Obra. Les peces de cada recull portaran dintre el Cançoner el nom del seu col·lector.

Sisena. — Els premis i accésits podran recollir-se de mans del senyor tresorer de l'Orfeó Català, dintre el mes següent a la publicació del Veredict. En el cas d'ésser dos els autors d'un recull distingit, el premi o accésit els serà remès col·lectivament.

Setena. — Els reculls no premiats seran tornats a llurs autors dintre el mes següent a la publicació del Veredict, mitjançant presentació del lema i la primera peça del recull.

El jurat estarà format per representants de les entitats Centre Excursionista de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya i de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.

Barcelona, 1 de juny de 1922.
Joan Punell, president de l'Orfeó Català. — Pasqual Boada, secretari.

NORMES GENERALS PER A LA RECOLLIDA DE CANÇONS I DE TOTA MENA DE MÚSICA POPULAR.

Per tal de no rompre la unitat espiritual i la integritat de la cançó popular, es recomana la col·laboració íntima entre dos recollidors en

carregats de recollir simultàniament l'un la lletra i l'altre la tonada.

Sempre que sigui possible, cal copiar la cançó sencera, així és, que en recollir-ne la tonada en sigui ensem copiada tota la lletra i viceversa. Per la mateixa raó és interessantíssim de recollir totes les variants que se'n trobin, tant de la melodia com del text, per minimes que siguin i per poca importància que aparentment ofereixin. En la còpia del text de les variants no caldrà escriure sinó els versos diferents, indicant la correspondència dels mateixos amb els de la cançó-patró per mitjà de números. Quant a les melodies de les variants, han de copiar-se senceres. En el cas de trobar-se només la tonada o la lletra d'una cançó, caldrà també recollir-la i trametre-la.

Com és natural, en recollir una cançó, ha d'ésser copiada fidelment, tant en la lletra com en la melodia, presentant-la tal com el poble la diu i canta, amb les seves possibles imperfeccions i tot; de tal manera que mal, per cap raó ni conveniència, res no sigui en ella ni canviat ni corregit, afegit ni completat per aquell qui l'ha recollida; el qual, però, podrà anotar separadament els adjectius o aclaracions que judiqui de necessitat.

Es necessari, en recollir una cançó destinada al present Concurs, anotar-ne les circumstàncies, com és ara: els moviments (depressa, a poc a poc, etc.), els matisos en què es canta; la localitat on ha estat recollida; edat, sexe i procedència del cantaire; motius ocasionals de la cançó; en els jocs infantils, la manera com es juguen; en els ballats, danses i comparses i en les tocadés i crides típiques, les diades o èpoques en què es fan, la seva significació tradicional, la forma com són presentades i s'executen i els instruments que s'hi utilitzen; és a dir, totes aquelles circumstàncies que poden ajudar a mostrar-nos en la seva puresa i viva realitat la nostra música popular.

Per a anotar les cançons i tota mena de música popular, remarcuem-nos que no n'hi ha prou amb la fidelitat de la lletra i en la tonada, sinó que per tenir el document folklòric complet, han d'ésser acompanyades de totes les circumstàncies ara tot just esmentades, les quals són la norma dels actes de la vida del poble, la batuta que guia les activitats subjectes a ritme i les causes que influeixen i condicionen l'emoció estètica popular.

Així fa que trobem: cançons rítmiques (cançonetes de per a infants, de jocs, invectives, fórmules, etcètera), i les que els grans canten per a distreure'ls, adormir-los i enyorar-los; que són la més senzilla expressió musical, sovint només una recitació accentuada amb cadència final; cançons de ritme persistent (de bres, de camí, de treball mogut i rítmic, de balls i comparses) en què l'element predominant és el ritme,

que pot ésser pausat, mogudet i apressat; cançons de melodia desenvolupada lliurement (de treball quiet o arítmic, com fer puntes, collir l'ives, esgranar panotxes, etc., on tenen cabuda les romancesques, fins les referents als herois populars i a crims esgarriats, típiques dels rotllos de carrer; de colla, de caràcter polític, satíric o amorós; de captaire, morals; de costums patriòtics, religiosos; de beure de casori, serenates, etc.; de diada, que també són de costums, però regulades pel Calendari, com nadales, arnavalesques, camarlles, passions; i de gresca, com paròlies i escarniments, pornogràfiques i escatològiques) en les quals el ritme no és, en general, de quadratura persistent.

En la recollida de cançons i especialment en la recerca que es fa en terres frontereres o en boca de cançonaires procedents de les mateixes, cal tenir en compte que, encara que la lletra no sigui en tot o en part catalana, han de recollir-se absolutament totes les cançons; tant perquè les melodies poden ésser adaptacions d'altres d'esteses per Catalunya, com també per a esbrinar les transformacions que, en sentit musical o literari, la influència forana pot ocasionar.

L'home ocell

Ahí tardava eridava l'atenció un nombre grup de persones a l'entorn d'un arbre del carrer de València, encapçalat amb la Diagonal, tothom amb la mirada en l'aire com si passés un aeroplà.

El que mirava aquella gent no era cap avi, sinó un home que s'havia enfilat a un arbre i saltava de branca en branca amb el dalit d'un esquírol.

I tothom hi deia la seva respecte del que feia aquell agut individu.

— És un nou esport — afirmava un intel·ligent.

— Més aviat deu ésser que ha resolt la crisi dels lloguers instal·lant-se a l'arbre, com els indis de l'Amèrica — deia un altre.

I un tercer opinava que era un de la Unió Monàrquica que recerca els prohoms que van prometre assistir a l'esplèndida epopeia de Sant Boi, i no s'hi van acostar.

Ja feia estona que durava la cosa quan una parella de seguretat que baixava per la Diagonal va observar aquella aglomeració i s'hi va aturar. L'home volàtil, encara no va veure els uniformes dels guardies, es va deixar anar de dalt a baix com una pedra, i en tocar a terra, va arrencar a córrer més lleuger que una guilla. Els guardies el van perseguir i fins van disparar a l'aire per tal de fer-lo deturar, però l'altre redoblà la velocitat i aviat va desaparèixer.

De les indagacions que van fer els guardies es va posar en clar, més tard, que el fugitiu s'havia enfilat a l'arbre per a veure si agafava un canari que se devia haver escapat d'algun casa veïna.

Govern civil

HOSPITAL EN PROJECTE

Sol·licitada per don Juli Robert Cabourneau, l'autorització necessària per a instal·lar un Hospital particular general en una finca de la seva propietat, situada a Sant Martí de Provençals (Barri de la Muntanya), locant a la carretera de Fonolop, de Sarrià, de: Telègraf de Brussel·les, es fa públic perquè pugui allegar-se en aquesta Inspecció provincial de Sanitat fins el dia 31 de l'actual, tot el que es cregui pertinent en pro o en contrà del funcionament del dit establiment.

LINIA ELECTRICA

D'ordre del governador s'anuncia al públic que la Societat Espanyola Hidràulica del Freser, ha presentat un projecte de línia elèctrica que, sortint de la línia de la dita Companyia que va de Ribes a Vich, travessarà la carretera de Barcelona a Ribes en terme de Masies de Sant Hipòlit de Voltregà i acabarà a la fàbrica denominada «Hilaturas Voltregà».

La dita línia de derivació la sol·licita construir la Hidràulica del Freser per al subministre de l'esmentada fàbrica i afectarà (ultra la carretera esmentada), a terres de domini públic, a dues línies de conducció de baixa tensió dels senyors Pericas, Boixeda i Companyia, línies telefòniques de la Mancomunitat de Catalunya, i a les línies de propietat particular dels veïns de Masies de Sant Hipòlit de Voltregà, Carme Collé, vídua de Sardanyons i Josep Gallifa.

L'expedient i projecte de referència estaran de manifest a la Secció d'Obres públiques (Pelayo, 11, tercer), durant trenta dies, podent els que es creguin afectats per la dita petició presentar a l'Alcaldia de Masies de Sant Hipòlit de Voltregà, o en el Govern civil les reclamacions que creguin procedents.

D'AIGUES

El Negociat d'Aigües fa públic que don Joan Vives Gisbert demana l'aprofitament per a producció de força motriu destinada a usos industrials i a regats, de 73 litres per segon del rierol de Maria Odena, afluent del riu Noya, terme municipal d'Odena. Sobre un termini de trenta dies perquè presenti el peticióari el seu projecte al Govern civil, havent d'advertir que en el dit termini s'admetran tots els que tinguin igual objecte que la petició anunciada o siguin incompatibles amb la dita petició.

EL GOVERNADOR A CANARIES

Al Govern civil s'ha rebut un telegrama del senyor Martínez Anido, datat a Cadix, dient que embarca cap a les illes Canàries.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
19 JULIOL 1922 89

ELS DARRERS DIES
DELS ROMANOV

per

Robert Wilton

EXPLICACIÓ DELS NOMS RUSSOS
CITATS EN ELS TESTIMONIS.

KRESTI. Una presó a Petrograd on eren confinats els presos polítics.

C. E. C. Comitè Executiu Central del Congrés de Diputats de Treballadors, Soldats i Pagesos de Tota la Rússia. La institució més important a la República del Soviet.

CHREZYCHAIKA. Un Comitè d'Investigació Extraordinari. Una institució de policia secreta política de la República del Soviet, que existia a totes les poblacions caps de districte. Mitjançant aquesta institució, els bolxevistes, segons llur programa, implanten el regnat del Terror.

MINES DE SISSERT. Raven a cinquanta milles d'Ekatereburg, i produïen bronze, ferro, marbre i or.

TALLERS DE MOTOVILKA. Raven a

les vores del riu Kama, a tres milles de Perm. Produïen una gran quantitat de material de guerra.

Tobolsk. Ciutat a la riba dreta del riu Irtysh, prop de la desembocadura del riu Tobol. Havia estat una ciutat molt important, però després que fou construït el ferrocarril transiberià va perdre la seva importància, car restava molt lluny del ferrocarril.

ZNAMENSKY. LA IMATGE DE LA SANTA VERGE. Una santa imatge molt antiga, donada al Tsar Aleix Miquelovitx (el segon Tsar de la dinastia dels Romanovs) pel patriarca d'Antioquia. En honor a aquesta imatge, l'Emperadriu Isabel Petrovna va erigir una església a Tsarskoe-Selo.

FARGUES DE VERKH-ISSETSK. Raven com a mitja milla d'Ekatereburg.

EL DOCUMENT DE LA PRESIDENCIA DEL SOVIET DE L'URAL. CERTIFICAT L'ARRIBADA DE L'EMPERADRIU A EKATERINBURG.

EL GOVERN DE TREBALLADORS I PAGESOS DE LA REPÚBLICA FEDERATIVA RUSSA DELS SOVIETS.

Soviet dels Diputats dels Treballadors, Pagesos i Soldats del districte d'Ural.

Presidència

EKATERINBURG, 30 d'abril, 1918.

El dia 30 d'abril de 1918, jo, el sotsignat, President del Soviet dels Diputats dels Treballadors, els Pagesos

i els Soldats del Districte de l'Ural, Alexandre Jordievitx Belchorodov, he rebut del Comissari del Comitè Executiu de Tota la Rússia, Basilus Basilievitx Yakovlev, les persones següents, traslladades de la ciutat de Tobolsk: (1) l'ex-Tsar, Nicolau Alexandrovitx Romanov (2); l'ex-Tsarina, Alexandra Feodorovna Romanovna; (3) l'ex-Gran Duquessa Maria Nicolaeivna Romanova — totes les quals han d'ésser retingudes sota vigilància a la ciutat d'Ekatereburg.

(Signat) A. BELCHORODOV

Membre del Comitè Executiu del Districte.

(Signat) D. DIDKOVSKY

LLISTA ALFABETICA DE NOMS

AKSIUTA, capità. Comandava el Primer Regiment de Fusellers a Tsarskoe-Selo. Comandà el destacament de les guardies de Tobolsk.

APRAKSI, comte. En esclatar la Revolució, el comte Apraksin fou agredat al seguici de l'Emperadriu, i en carregat dels seus afers, particulars.

AYDEIEV, Alexandre. Havia estat mariscal, i després fou Comissari a Ekatereburg, des del mes de maig al de juny de 1918.

BENCENDORFF, comte. Fou Gran Mariscal de la Cort Imperial.

BELCHORODOV, Alexandre. President del Soviet Provincial de Diputats dels Treballadors i Soldats de l'Ural. Per ordres que foren donades mitjançant ell, la família imperial fou assassinada.

BOTKIN, Eugeni Sergievitx. Metge. El doctor Botkin romangué amb la

família imperial des del moment de llur arrest fins a l'hora de llur assassinat. Fou mort a trets amb la família imperial.

GUERBYDEN, baronessa. Sofia Cambra d'honor personal de l'Emperadriu, qui l'acompanyava a Tobolsk.

DEHN, Júlia, senyora. Esposa del primer oficial del «yacht» de l'Emperadriu, «Standart». La senyora Dehn era una amiga íntima de l'Emperadriu.

DEMIOVA, Anne. La cambraera favorita de l'Emperadriu. Romangué amb l'Emperadriu a Tsarskoe-Selo, Tobolsk i Ekatereburg, i fou morta a trets amb la família imperial.

DEREVENKO, Vladimir Nicolaeivich. Metge qui sojornà amb la família imperial a Tobolsk.

DMITRIEV, Comissari especial, tramés a Tobolsk pel Soviet d'Omsk.

DOLGORUKI, Alexandre Basilievitx, Príncep Mariscal de la Cort Imperial, qui sojornà amb la família imperial a Tobolsk.

DOMODIANZ, al·lèrges. De nissaga armènia. Fou escollit pel Soviet de Tsarskoe-Selo per ajudant del coronel Kobilinski.

DUTZMAN, Comissari per a la família imperial. Fou tramés d'Omsk estant pel Soviet de la Sibèria.

EASBERG, Isabel. La cambraera de les Grans Duquesses. Fou separada de la família imperial durant el viatge a Ekatereburg.

GISSER, Sidney. Mestre d'anglès de les Grans Duquesses i el Tsarevitx. S'uní a la família imperial a Tobolsk i romangué amb ells fins a llur arribada a Ekatereburg.

GISSER, Sidney. Mestre d'anglès de les Grans Duquesses i el Tsarevitx. S'uní a la família imperial a Tobolsk i romangué amb ells fins a llur arribada a Ekatereburg.

GISSER, Sidney. Mestre d'anglès de les Grans Duquesses i el Tsarevitx. S'uní a la família imperial a Tobolsk i romangué amb ells fins a llur arribada a Ekatereburg.

GISSER, Sidney. Mestre d'anglès de les Grans Duquesses i el Tsarevitx. S'uní a la família imperial a Tobolsk i romangué amb ells fins a llur arribada a Ekatereburg.

GISSER, Sidney. Mestre d'anglès de les Grans Duquesses i el Tsarevitx. S'uní a la família imperial a Tobolsk i romangué amb ells fins a llur arribada a Ekatereburg.

GILLARD, Mestre de francs de les Grans Duquesses i el Tsarevitx. S'ajornà amb la família imperial a Tobolsk i acompanyà el Tsarevitx a Ekatereburg, on fou rellevat del servei a la família imperial.

HARITONOV, Ivan. Cuiner de la família imperial. Fou mort a trets amb la família imperial.

HENDRIKOVA, Anastasia Basilievna, comtessa. Cambraera d'honor personal de l'Emperadriu, qui anava amb l'Emperadriu a Tobolsk. Fou afusellada a Perm.

HITROV, Margarida. Cambraera d'honor de les Grans Duquesses. Fou arrestada a Tobolsk.

HITROV, un capellà de Tobolsk qui substituï el P. Vasilev.

HOHRIAKOV, President del Soviet de Tobolsk. Esdevingué Comissari per a la família imperial després de la dimissió de Yakovlev.

KERENSKI, Alexandre Feodorovitx. Ministre de Justícia, i President del Consell de Ministres del Govern Provisional.

KOHLINSKI, Eugeni Estevenovitx, Coronel. Fou nomenat Comandant de la guarnició de Tsarskoe-Selo, i després fou Comandant del Palau. Escortà la família imperial a Tobolsk, i fou el Comandant de les guardies fins que la família imperial fou traslladada a Ekatereburg.

KORNULOV, Lavr. Jordievitx. Famós general i patriota rus, i nom prominent en la història de la Revolució russa. Durant els primers dies de la Revolució fou nomenat comandant general de les forces del districte militar de Petrograd. Executà l'ordre

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 19, 12'30 matinalada.
El comunicat de Guerra d'aquesta nit, diu així:

«El general encarregat del despatx comunica al ministre de la Guerra el següent:

Sense novetat als territoris de Ceuta i Tetuán.

Al territori de Larax, a la posició de Rokba-el-Gofat, de Beni-Aros, sembla ésser que anit passada al·semble que anit passada alguns malfactors s'acostaren i calaren foc al paller del dipòsit d'Intendència, i produint-se un incendi, a favor del qual tirotejaren la posició, la qual respongué, sense conseqüències. El paller fou destruït.

En territori de Melilla, forces de regulars indígenes i del batalló d'Andalusia, encarregats de protegir la construcció del camí de Dar-Quebdani a Amvar oriental, foren hostilitzats per l'enemic des de cases d'Amu-Boasa, valent-se obligat aquest a retirar-se pels nostres focs, tenint per la nostra part un caporal de regulars mort i un sargent i un soldat, ferits, i del batalló d'Andalusia, el sargent Benigne Echandia, el caporal Alfons Carrasco i els soldats Miquel Sala i Francesc Guerra Gallego, ferits.

No ha variat en general la situació política.

Al Penyal, l'enemic ha fet avui matí un dispar de canó, el qual ha estat contestat de seguida per la plaça, no continuant el foc. Sense novetat en el personal i material.»

EN LERROUX

El senyor Lerroux segueix mantenint en les seves converses, com tant vegades ho ha fet en els seus discursos, la teoria contrària a l'abandó del Marroc.

Avui es dolla als passadissos del Congrés que guanyés terreny l'escola abandonista, i ha exclamat amb ironia:

«El millor serà que abandonem el Marroc, Catalunya i tot el que ens sobri.»

El senyor Nogués, que escoltava la conversa, li ha dit al cap dels radicals:

«Això mateix sostenia en aquells mitjans republicans dels nostres bons temps.»

«Es veritat — ha replicat el senyor Lerroux. — Tot segueix igual.»

EL GENERAL AGUILERA

El president del Consell Suprem de Guerra i Marina, general Aguilera, ha acollit amb especial entusiasme el document que li trameteren els escriptors i ateneïstes, del que donarem compte, i es proposa contestar-los amb la mateixa efusió.

Demà es coneixerà la resposta del general Aguilera, la qual, segons es diu, serà una nota vibrant d'interès judicial i d'amor a la justícia.

EL MINISTRE DEL TREBALL

Avui han començat a funcionar els serveis al nou edifici del ministeri del Treball.

El ministre i el sots-secretari han rebut nombroses visites de senadors i diputats.

EL PRESIDENT DEL SENAT

El Rei, després de despatxar amb el cap del Govern, ha rebut el president del Senat, senyor Sánchez de Toça, qui ha anat a donar les gràcies a S. M. pel pesam que li trameté amb motiu de la mort de la seva filla, la marquesa de Lema.

EL REI A SANTANDER

A dos quarts de dotze del matí, el monarca, acompanyat del marquès de Viana, ha sortit del Palau, en automòbil, per la porta de la Casa de Camp, en direcció a Santander.

S. M. ha estat acompanyat pel cap superior de la Reial Casa, marquès de la Torreclilla, l'intendent del Palau, comte d'Albar, i altres funcionaris palatins.

LES TASQUES PARLAMENTARIES

La comissió de Pressupostos del Senat s'ha reunit aquesta tarda, a les tres, per a examinar l'articulat de la llei de Pressupostos.

Ha nomenat el dictamen, que ha estat llegit al Senat a darrera hora.

La sessió d'aquesta tarda s'ha prorrogat, esperant que restarà aprovat el dictamen.

En la de demà es discutirà l'articu-

lat, anunciant-se que la discussió serà molt breu, puix totes les minories es mostren propícies a donar facilitats.

La darrera impressió és que el disabte vinent seran clausurades les Cambres.

LA CONFERENCIA DE GINEBRA

Aquest matí ha arribat a Madrid l'ex-ministre senyor Alcalá Zamora, de tornada de Ginebra, on ha representat Espanya, en la conferència sobre reducció dels armaments militars.

Ha visitat el ministre d'Estat per a donar-li compte del resultat de la conferència.

LA MARINA MERCANT

Com anunciarem, la comissió de navilers ha visitat a darrera hora, a la tarda el cap del Govern per a demanar-li que es discuteixi abans de l'arribada de les Cortes, el projecte de llei de reintegració a la marina mercant.

El senyor Sánchez Guerra els ha promès parlar amb el president del Congrés i buscar la manera que el projecte sigui aprovat també al Senat.

Els comissionats han quedat satisfets de l'ofertament del cap del Govern.

EL REI A FRANÇA

Amb referència a notícies de l'estranger s'assegurava avui que el Rei passarà una curta temporada a la platja francesa de Trouville.

HOMENATGE AL GENERAL BARRERA

A les sis de la tarda s'ha efectuat al Dipòsit de la Guerra la remesa al general Barrera d'un pergamí i una agulla de brillants, representant l'emblema del cos d'Estat Major, que els caps i oficials de l'esmentat cos donen a l'actual sots-secretari general Barrera.

Hi han assistit el senyor Sánchez Guerra, el capità general Weyler i alguns generals.

Ha ofert l'homenatge el coronel Alix, i el general Barrera ha expressat el seu reconeixement fent vots perquè desaparegui l'actual estat anàrquic que sembla envair-ho tot i que s'uneixin totes les voluntats per al major engrandiment del cos a que nunciat breus paraules d'adhesió a pertanyen i per al bé de la pàtria.

El senyor Sánchez Guerra ha proferit el discurs per al general Barrera, el qual, ultra les seves virtuts professionals, ha pogut apreciar dots parlamentàries que poden ésser-li molt útils més endavant.

EL FLUID ELECTRIC

S'ha reunit la Junta provincial de Substències per a tractar de la puja del preu del fluid elèctric.

Gairebé tots els representants que integren la dita Junta han votat en contra del pretès augment.

NOTA BURSATIL

La Borsa no canvia d'aspecte. El Deute regulador cedeix 5 cèntims en la majoria dels seus títols, quedant la partida a 80'50. Els Amortitzables 5 per 100 milloren de 10 a 20 cèntims.

En valors industrials i de crèdit gairebé no es produeixen modificacions. Els francs estan molt fermes i pu-

gen 75 cèntims, i les lliures, pel contrari, en baixen 14. Els dòlars passen de 6'425 a 6'445, i els marcs es cotitzen només en bitllet a 1'65; el xec està ofert a 1'60.

L'ALT COMISSARI

El ministre de la Guerra ha firmat una R. O., que publicarà demà el Diari Oficial, concedint a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, general de divisió don Ricard Burguete, el comandament en cap de totes les forces de l'exèrcit de l'Àfrica.

EL TEMPS

El bon temps és general a Espanya. La temperatura màxima d'ahir fou 32 graus a Còrdova i la mínima d'avui ha estat de 6 a Burgos.

A Madrid, la màxima d'ahir fou de 30'6 i la mínima d'avui 16'4.

Temps probable per a demà, bo.

SECRETARIA PARTICULAR

El senyor Sánchez Guerra ha encarregat de la seva Secretaria particular, com a ministre de la Guerra, al comandant d'infanteria, don Joan de Castro.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

El president del Congrés, al qual aquesta tarda s'ha preguntat sobre la marxa dels debats parlamentaris amb miras al tancament de les Cambres, ha dit que no tenia molta seguretat de que llurs tasques acabessin aquesta setmana.

En realitat — deia — no depèn del Congrés, sinó del Senat, el qual porta retrassat el treball per haver hagut d'esperar els dictàmens del Congrés.

El comte de Bugallal no sabia el règim que s'establirà per a examinar l'expedient Picasso, que està esperant d'un moment a l'altre, puix si bé s'ha parlat d'una comissió que sigui potent, no s'ha dit si queda o no a disposició de tots els diputats per a ésser examinada.

La Comissió del Congrés depuradora de les responsabilitats d'Àfrica, serà elegida demà.

Alguns partits han designat ja llur representant a la dita Comissió. Pels socialistes hi anirà el senyor Prieto; pels maurins, el senyor Lequerica, i el senyor Alcalá Zamora, pel seu grup.

EN MAURA

Diu «La Epoca» que segons una carta del senyor Maura, rebuda pel senyor Rovira, està disposat a intervenir en el debat sobre el projecte de ferrocarrils, donat el cas que hi hagi el ferm propòsit de despatxarlo.

Si els extractes d'escoltar l'opinió dels caps parlamentaris, s'abstindria el senyor Maura d'empendre el viatge, tota vegada que el seu criteri està condensat en manifestacions seves que han servit per a redactar el dictamen que ara es discuteix.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid, el marquès de Gorbea.

EL GENERAL BERENQUER

El general Berenguer, que, com abans deien, ha estat molta estona al Congrés, parlava en un grup sobre la campanya d'Àfrica, i deia que al Marroc hi havia plantejat un proble-

ma militar que s'havia de resoldre militarment i no d'altra manera.

Al·ludint al trametiment de crecutes a les peninsulars, com se li trametien després del desastre de l'any últim, i responent a peticions seves, ha manifestat que la presència d'aquestes grans contingents la justificava la necessitat de guarnir amb excés els centres de població per a donar la sensació de confiança i allunyar temors.

Si la repatriació seguís, es posaria de manifest la necessitat d'aquests trametiments, puix en lloc com a Melilla, no tardaria en revelar-s'hi adue el pànic.

Es parla d'instaurar el protectorat, i abans d'això — ha afegit — cal implantar el Maghrem.

LA REINA AMELIA

Al ministeri d'Estat no s'ha rebut cap notícia que confirmi la malaltia de l'ex-reina Amelia de Portugal, de que es parla en algun diari.

EL PRESIDENT DE L'ARGENTINA

Sant Sebastià. — S'assegura que el president electe de la República Argentina, doctor Alvear, vindrà des de París a Sant Sebastià, on s'embarcarà amb un vaixell de guerra amb el ministre d'Estat, i es traslladarà a Santander.

Allí complimentarà a S. M.

—L'ex-president del Consell, don Antoni Maura, estigué a Fuenterrabía, per a veure el seu fill.

DE SANTANDER

Santander. — A causa de la pluja, la Reina ha ordenat la suspensió de l'excursió al sanatori de Pedrosa, sortint únicament a donar un passeig pel Sardinero, a peu.

Els restants membres de la família reial no van sortir del Palau.

S'han rebut notícies que el Rei arribarà a les vuit, havent indicat a les autoritats que s'abstinguin d'anar al Palau fins demà.

El capità general, senyor Moló, esperarà el Rei per a complimentarlo.

Avui ha tornat la visita a les autoritats locals.

En el correu de Madrid van arribar deu oficials i dotze soldats ferits, els quals han ingressat a l'hospital nou.

Es reben moltes adhesions al banquet en honor de la duquessa de la Victòria.

LA VAGA DE BISCAIA

Bilbao. — Al frontó de Javalvide, s'ha celebrat aquest matí l'assemblea obrera metal·lúrgica, per a tractar de la fórmula d'arranjament proposada pels delegats del Govern.

Hi van assistir uns 1.500 obrers.

Va presidir la dita assemblea, Alexandre Larrea, que ha començat per fer referència als últims tràmits de la negociació.

Al final de la seva peroració, ha exposat el parer del comitè de vaga, que és el de no acceptar l'esmentada fórmula.

Després han intervingut nombrosos oradors i tots s'han mostrat partidaris d'acceptar l'opinió del comitè i rebutjar, per tant, la fórmula presentada pels delegats del Govern.

El president ha preguntat si algú tenia de fer alguna manifestació en pro de la fórmula, i com que no ha tingut cap contesta, ha preguntat si s'acordava rebutjar-la, a la qual cosa

van contestar la majoria dels teunats en sentit afirmatiu.

L'acte s'ha acabat amb gran ordre. També a la Casa del Poble de Santen, s'ha celebrat, a les onze del matí, l'assemblea de metal·lúrgics d'aquella zona fabril, a la qual hi han concurregut uns 4.000 obrers.

Es van pronunciar nombrosos discursos, i es va acordar rebutjar en absolut la fórmula proposada pels delegats del Govern.

També es va acordar sotmetre a una votació per paperetes, si la comissió de vaga havia de seguir gestionant dels patrons alguna millora en el jornal, però abans d'aquesta votació es publicarà un manifest en el qual es convocarà una nova assemblea.

Per unanimitat es va acordar esperar aquesta votació.

DE SANT SEBASTIA

Sant Sebastià. — El governador ha celebrat una conferència telefònica amb el sots-protector de França sobre el règim actual de passaports fronterers.

També han tractat de les millores que han d'ésser introduïdes en el règim, amb el fi de facilitar el pas de la frontera dels turistes francesos i espanyols.

DE SEVILLA

Sevilla. — Al poble de Tozina, els obrers agrícoles, que estaven en vaga, han entrat la majoria al treball.

A l'Algaba es va produir un incendi que va destruir diverses garbes de blat i ordi.

Al mateix poble, un altre incendi de la mateixa classe, va ocasionar pèrdues per valor de 5.000 pessetes.

A COBRIR BAIXES

Bilbao. — Aquest matí, ha sortit cap a Madrid, amb destinació al Marroc, una expedició de 38 soldats i caporals de Gurrellano, que van a cobrir baixes.

Dinou d'aquests són de guola. Foren acompanyats per les autoritats i llurs famílies.

EL «GIRALDA»

Màlaga. — Es espera de l'Alt Comissari, segueix en aquest port el vapor «Giralda», que el conduirà a l'Àfrica.

NOTES DE CADIZ

Madrid, 19, 2 matinalada.
Cadiz. — A Sant Francesc s'han celebrats funerals pels artillers de guerra, morts a Tetuán, Josep Vinyera i Josep Díaz Marelló.

L'Ajuntament els costea un mausoleu.

Ha entrat el canoner «Marquès de la Victòria», per a netejar fons.

De Canàries ha arribat el «Deifón», amb molt passatge i càrrega.

D'Amèrica ha arribat l'«Infanta Isabel», de Pinillos, amb 83 passatgers, entre els l'artista Rafel Lillo, que va a Barcelona, el consol cubà i molts comerciants i pelotaris.

—Els vapors que eren aquí per a repatriar tropes, han marxat a diversos ports, amb càrrega, per desistirse per ara de la repatriació.

LA LLAGOSTA

Osea. — La plaga de la llagosta ha envaït, arrasant-lo, el partit de Barbastro.

Ha destruït els fruits i les hortes.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa. — S'han reunit els parlamentaris del partit liberal amb objecte de resoldre quina ha d'ésser llur actitud durant la discussió dels projectes de finances. — Havas.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggericions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots els compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggericions que siguin útils o factibles.

ALS SUSCRIPTORS DE

EDITORIAL CATALANA, S. A.

I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquadernem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÀRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquadernació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquadernats en tela a 4'50 pessetes l'exemplar

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

Cròniques de Buenos Aires

Estampes de la ciutat

El «convencional» — Contem d'un home espanyol que, en primera vista, a Buenos Aires, fou preguntat respecte a la impressió que li havia fet aquesta ciutat. «Muy grande, pero muy bajo de techo». En aquell moment — d'això fa bastants anys — la frase era ben exacta; tota una ciutat. No cal cercar en ella altra cosa, ja que fóra arribat voler-hi fer una finor psicològica que, ben bé en un temperament com el del nostre gran humorista Santiago Rusiñol, no ho és tant per a la temperamental farsa intel·lectual d'un comitè estètic. En aquell temps, doncs, la frase era una definició exacta. Buenos Aires era baixa, de sostre. Les cases eren d'un sol pis i els carrers allargaven i estenien sense aixecar el cap. La gran extensió que avui ocupa la ciutat troba el seu origen en aquella mena especial de construccions baixes, d'un sol pis, i que eren amples que altes, com ho era, encara següent essent-ho, la ciutat espanyola.

Però, a mesura que la ciutat cobria i cobejadora, templadora i templada, una adquirint consciència de la seva pròpia gràcia, que així cridava a l'heu les cobelances dels «molissims» per a usar la paraula d'En Papin — creixia també la seva falxaneria de fadrina festejada. I començava a aixecar el cap, de mirar enllà, d'arribar la carnal bellesa d'una ciutat que les puntes dels seus que a la vora del riu a les ones esperaven. Aparegueren els edificis més alts, les grans cases, els palaus de més d'un pis, i ja avui molts carrers són de llarg a llarg de cases altes. I al passatge Güemes hi ha un rascacels de quinze pisos que enlaira, damunt la trepidant fatiga de la ciutat enorme, els seus ulls vigilant, i és la primera mirada que, en el matí boirós, rep de la ciutat el viatger que s'hi acostia en l'encisador tràfic d'un navili.

Però, malgrat tot, les cases baixes no han desaparegut. Encara, per a viure, els naturals s'estimen més, allunyar-se del centre on en les cases altes tenen els estudis, i recollir-se al lluny en una casa luxosa i confortable... però baixa.

I en les barriades, i en el centre, a tot arreu, a grans elapes espaioses s'aixequen encara les cases baixes, els «convencional», petits mons on s'apleguen diverses famílies en l'esbarjo del «patinillo», que a l'ensambla separa i agermana. Aquest «convencional», en alguns dels quals s'observen encara les restes d'una arquitectura dels temps colonials, trenquen el ritme dels carrers moderns i el seu aire feiner i faixendós. Trenquen la línia de les cases altes i fan com una trenaçada d'igualtat. Són el Buenos Aires antic que no ha tingut encara temps de rentar-se la cara. Al costat de l'edifici alterós, del casal modern, el «convencional» modest amb tot el bullit, estrèpit i abigarrament de les seves vides estabulades és, per a alguns esperits emmetzats de civilització, una condemna de Buenos Aires.

Una senyora m'ho deia l'altre dia, tot dient el fe: «Una taca en el vestit de seda». Una taca, senyora? No ho crec. Millor un estrip; però, no veu amb quina gràcia s'hi veu la carn morena?

Escoles — Sovint, deambulant per les grans vies de la ciutat, us crida l'atenció algun edifici amb aires de palau, superb, magnífic, de construcció severa i rica. Si pregunteu o si us acosteu a llegir què cosa diuen una lletra que hi ha en un escut que campeja damunt la porta, us assabenteu que aquell gran edifici és una escola pública. Es veu que no afilla: totes les escoles públiques tenen un estatjament magnífic, higiènic, d'una riquesa generosa i pròdiga.

Hi ha un moment en el qual la multitud dels infants que surten hi posa a les escales i a la porta, una rialla.

La vida mateixa s'hi sent feliç. Bé està que la infantesa hi trobi a l'Escola aquesta superior jerarquia, aquest gust i aquesta riquesa. Al cap i a la fi l'edifici d'una escola és com la primera pedra d'una pàtria. I una pàtria que així edifica les seves escoles pot aspirar a ésser, amb el temps, Universitat.

Només cal que a la porta del Gran Temple no hi hagi gèperuts.

Carrer «Corrientes». — El carrer de Rivadavia divideix la ciutat en dues mitats. Va a ésser com l'espina dorsal o com la columna de la matrona. Té al costat l'Avinguda de Maig — que ha reat massa petita — com la barcelonina Rambla de Catalunya té el Passeig de Gràcia. Té, doncs, naturalment i en justa correspondència, una dreta i una esquerra de l'El-xampia. El carrer de «Corrientes» ve a ésser com un carrer d'Aribau. Ja estem entesos, no? Vol dir que el carrer de «Corrientes» és per ell mateix com una ciutat a part, dintre de l'altra ciutat. Podria aquesta desaparèixer en la malastruga fatalitat d'un terratrèmol, si sols restava en peu el carrer de «Corrientes», ell sol faria la seva vida, perquè ell sol val per una ciutat, com el nostre benemerit, pròfete, xafarder i rialler i injustament besantant carrer d'Aribau. Vol dir que en el carrer «Corrientes» s'hi agombolen i aporten totes les satisfaccions i totes les temptacions. Botigues, bars, «remates», magatzems, i, a més a més, espectacles, salons i sales i sales d'espectacles, més de cent, de totes menes. Així, el carrer de «Corrientes» quan els altres comencen, a les sis de la tarda, a descansar, s'anima i auriola amb una mena de vida xirota i alegre que bé se li pot permetre després de les vuit hores de feina seguida.

A la nit, la vida de Buenos Aires és al carrer de «Corrientes» més forta, més cridanera, més lluminosa que enllò.

I és una vida barrejada i congruent, tota plena de toleràncies. Una fàcil i elegant i ampla promiscuació en la qual hi ha, amb aquest admirable sentit de les ponderacions que té la realitat, una mica de tristor per als que viuen la vida alegre i un xic d'alegria per als que dobleguen llur fatiga sota el pes de la vida gris.

Hi ha com una melangia guspirosa en els ulls pecadors enrodonats de caduc i com un llampec de malignitat en la ingènua simplicitat d'uns ulls adolescents.

I nit, a la nit, quan els espectacles buiden la gentada, el carrer té com un d'angar tintinejant i paladrer. I una claror especial que li pervé dels anuncis lluminosos. I un extremament especial que li pervé de la pressa dels autos d'una terrible suggestió especial, que li pervé de la llunyania i alta palpitació dels estels.

Dues o tres esglésies que té el carrer s'amaguen, a aquelles hores, darrere el seu hermetisme, ruboroses. Experimentades i sàvies, fan veure que no se n'adonen.

Al cap de poques hores, el carrer dissimula també i entrematit i viu, fa una ganyota de persona seria. Les botigues li donen una aparença formal. Però, la templació segueix.

El passatge Güemes. — Són el darrer orgull, l'última manyaguera de la ciutat. Plètica i polifònica, ha cercat aquests llocs de major repòs, un moment, la seva pròpia abundància pot contemplar-se ella mateixa. I a fe que ho fa amb delectació!

Al passatge Güemes, que és el més polit i mundà, la riquesa i la varietat s'hi ajunten en una mena de miniatura de ciutat recarregada i fastuosa. Amples vitrines, magatzems luxosos, espectacles, rascacels. Tota la variant de les coses més noves, més cridatisses. I per damunt de totes, i regint-les i menant-les totes, un ritme de velocitat, un apressament de viure, una remor d'ales d'abella...

Heu's aquí com en contemplar-se a si mateixa, en un repòs, l'ànima de la ciutat, a si mateixa es veu, apresada i febril, plena de la inquietat i trontolladora vivacitat de la joventut.

En aleshores una rialla — tal una sirena, emmirallant-se en el llac — i joguina i ferma salta a l'altre carrer.

RAFAEL MARQUINA

B. A. Juny, 1922

L'Institut de Fisiologia

Divendres passat va cloure's el curs que el doctor B. Carrasco Formiguera ha donat a l'Institut de Fisiologia sobre «Els estudis del Metabolisme als Estats Units», constituint les lliçons d'aquest curs la primera exposició pública que ha fet el doctor Carrasco d'algunes de les impressions dels seus estudis a l'Amèrica del Nord.

A la primera lliçó el conferenciant exposà els fets principals en què estan basats els coneixements i les doctrines actuals sobre el metabolisme o ciència de la nutrició.

A la segona lliçó feu un breu resum de la història dels estudis metabòlics a Europa i Amèrica, fins a arribar a la constitució de les escoles americanes actuals, fent remarcar la part gloriosa que tenen en la moderna florida d'aquest ram del coneixement els treballs de Lavoisier, Liebig, Voit, Pettenkofer i Rubner a Europa, i Atwater, Benedict i Graham Lusk a Amèrica. Al món nou aquest mena d'estudis va iniciar-lo Atwater, deixeble de Voit i company de Rubner, amb la col·laboració de Rosa, a Washington, desenrotllant-se més al Laboratori de la Wesleyan University, amb Atwater i Benedict, fins a arribar a un gran esplendor al Nutrition Laboratory de la «Carnegie Institution», a Boston; en aquesta escola, Atwater-Benedict s'hi han fet estudis extensíssims i fonamentals sobre el metabolisme en l'home i en condicions fisiològiques i en els diabètics i altres s'hi han produït nous aparells progressivament més senzills fins a arribar a l'aparell portàtil de Benedict, el qual ha fet practicable el portar els estudis metabòlics a la clínica. Independentment d'aquesta escola se'n constituï una altra a Nova York, a l'entorn de la figura de Graham Lusk, deixeble de Rubner, la qual compta amb dos centres de treball i producció, estretament lligats entre ells. Un és el Laboratori de Fisiologia de la Cornell University, on s'han fet treballs importantíssims sobre el metabolisme en els animals, en condicions fisiològiques i patològiques, destacant-se els estudis sobre l'acció dinàmica específica dels aliments i sobre diabete experimental i pancreàtica i fluorina. L'altre és el «Russell Sage Institute of Pathology», instal·lat al Bellevue Hospital, on s'han fet treballs fonamentals de caracter clínic, especialment en els trastorns tiroïdals, diabete i malalties infeccioses, essent especialment important l'establiment de xifres estàndard del metabolisme basal, en relació amb la superfície del cos. En aquestes escoles s'hi han format deixebles, alguns dels quals han constituït nous centres de treball, i, entre ells, Means, actualment al Massachusetts General Hospital de Boston, Aub de la Harvard Medical School i Boothby de la Mayo Institution, a Rochester, Ma.

A la tercera lliçó va descriure els principals aparells i mètodes usats per a l'estudi experimental del metabolisme total, i especialment del metabolisme basal, detinent-se especialment en la descripció de l'aparell portàtil de Benedict.

A la quarta lliçó foren detallats els processos de dues determinacions de metabolisme basal, totes dues al mateix subjecte la una amb l'aparell universal de Benedict, pel procediment de màxima precisió científica, i l'altra amb l'aparell portàtil de Benedict pel procediment d'emàxima senzillesa, dintre d'una precisió suficient per a la clínica.

A la quinta lliçó exposà els resultats obtinguts per l'estudi clínic del metabolisme basal a Amèrica, i les

Cròniques d'Itàlia

Sensacions de Roma

A Roma fa molta calor i la ciutat no està pas organitzada per a l'estiu. La temperatura, i sobretot la llum blanca i violenta li lleven molts encisos. Roma, en general tot Itàlia, és un país tardor o primavera. L'hivern tampoc li va massa bé, perquè diuen que plou molt. I ara, a l'estiu, Roma fa pensar constantment amb Madrid. No s'ha d'oblidar que Roma no solament és la ciutat de la grandiositat i de les mides olímpiques, sinó que és una ciutat plena de color, de qualitat riquíssima, de tons plens de vida i d'escalfor. Ara, això desapareix i tot sembla xupat i sec.

Molts altres inconvenients de l'estiu romà es poden notar. Es deu produir en aquests temps una certa relaxació de l'autoritat municipal, perquè en els barris aristocràtics es projecten un xic els costums dels baris miserables, en quant a higiene. I els barris miserables de Roma són tan enormement i definitivament miserables! Hi ha poques coses a Europa tan dramàtiques i tan desesperades com la misèria romana. I això és degut a que Roma és una ciutat de moltes caritats. Aquella relaxació que suposaven al principi es nota sobretot en els jardins públics, els quals tenen aquell aire d'abandó, de tristesa i d'exhaustió, que aixafen les coses d'Itàlia de seguida que no s'hi és a sobre. Aquest abandó fa que es repeteixi a Roma el que passa a Madrid, això és, que hi hagi una certa continuïtat entre el suburbi i el començament dels camps. I aquests camps d'aquí, són com els de Madrid: desolats, erms, sense arbres, trágics, inútils. Un passeig pels encontorns de Roma és cosa poc recomanable. Com a Madrid, predispesa aquest suburbi als estats àcids, a la malenconia, a la depressió cardíaca.

Les ruïnes romanes són plenes de llangardaixos i de sargantanes. Aquestes animals immunds dormen sobre les lloses plenes d'inscripcions, bullents de sol, troben el cap triangular per les esclatades de les pedres dels arcs o de les columnes segades dels temples. Com que el Baedeker no assenyala la seva presència, molts turistes protesten d'aquesta novetat no registrada. Voldrien que la guia els avisés, com els anuncia la pols d'una ciutat o un mal empedrat. No hi ha res més curiós que un turista de Baedeker. El cicero del Colosseum em deia que les mines serien menys visitades si la presència d'aquestes animals fos anunciada. Pobre turista caçat amb els fills del «charme» d'aquest llibre! Pobre turista condemnat a no saber, si no té el llibre a la mà, si una cosa és bona o dolenta!

Amb la calor costa un petit sacrifici arribar a la plaça de Sant Pere o a les estances de Rapallo. A la plaça no hi ha ni una ànima. L'alga de les fonts del costat de l'Obelisc, amb el sol s'irisa i treu tots els colors de l'arc de Sant Martí. En el clar-obscur de les columnes rondinen les moques i els burinots. La guàrdia suïssa es passeja languidament per la porta del Vaticà, virolada com un assassinat. El cel és tot obscur de les ratlles dels faixots i de les oroneles. De vegades es destaca de la columnada algun frare franciscà o algun abat francès o algun sacerdot amb una gran barba, que deu ésser

possibilitats i limitacions d'aquest mètode. En el camp de la patologia tiroïdal la determinació del metabolisme basal és ja un mètode de treball útil al metge pràctic, per quant pot ésser de gran ajuda per a fer el diagnòstic diferencial en certs casos dubtosos, i és un excel·lent auxiliar per a seguir el curs de la malaltia i controlar el tractament, tant en els casos d'hipertiroidisme com en els de hipotiroidisme. En proporció més petita la metabolimetria presta serveis semblants en el camp de l'obesitat. Tret d'això la metabolimetria clínica, no té encara un lloc a la medicina pràctica, més si que el té i molt interessant, en el camp de la re-

grec, i travessant la plaça guanya les portes de Sant Pere. De vegades és un vol de capellans novells, vestits de color de cafè amb llet o de color morat que arriba a les grans portes. De vegades és un automòbil luxosíssim, tocat de vermell, amb un cardenal com una casa.

Arribem a Sant Pere. Passem l'atri, darrera una columna, els ciceroes i els venedors de medalles juguen a la morra. A la porta ens refresca el vent acanalat que ve de l'església. El gran temple ens sobta per la seva grandiositat i la seva enorme riquesa, però no ens excita pas la febre de la religiositat. Ens costaria molt tenir-hi un moment de recolliment, un d'aquells moments d'emoció en què sembla que al cor li neixen ales. Les estatuïes barroques ens caven sobre, els gran esculptors no ens diuen res, la riquesa no ens fa moure ni menar. Queden les mides grandioses i sublimes del Bramante i de Michelangelo. Però aquestes mides més ens parlen a la intel·ligència que al cor. Bé sabem prou que tot això és conseqüència de la nostra gran misèria, de les nostres distraccions per les coses banals d'aquest món, de la nostra gran falta de caritat i d'humilitat. No donem pas la culpa de no haver trobat en el gran temple catòlic totes aquelles emocions i consolacions que tantes persones sàntes i sàvies hi han trobat, al que representa concretament i intel·lectualment. La culpa és nostra per no haver tramuntat encara el nostre cristianisme assatz senyorial i sentimental. Constatem només que hem passat ben bé deu hores a Sant Pere, amb el cor glaçat i amb la intel·ligència enfartegada d'idees generals.

Totes les esglésies de Roma són exclusivament catòliques. Gairebé totes barroques, plenes de sants carregats, sense la glòria d'una ratlla pura. Michelangelo — perdó — té la culpa de tot. A Roma, no faig més que pensar amb Florència.

Avui hem entrat al Vaticà. Hem caminat a la ventura, hem travessat uns patis encatitats d'una herba seca i decolorada, hem passat per inombrables corredors — ens hem trobat amb uns senyors que portaven jaqué, i que devien venir de veure el Sant Pare — i demanant, hem anat a caure a la Farmàcia del Papa. De farmàcia hi ha un pare espanyol. Aquest frare, en temps de Benet XV, tenia una gran influència, era molt amic del Papa i formava part de la seva tertúlia íntima.

— Si no tinguéu roba no el podreu pas veure — ens ha dit el frare.

Després hem parlat de diverses coses i el frare ha deixat anar:

— Veure aquest Papa té poc interès.

— Per què?

— Era més interessant veure l'altra.

Pius XI seria poquíssim.

No és pas que el frare volgués dir amb això que els Papes han de parlar d'un cap de dia a l'altre. Més aviat volia dir a entendre que la mort de Benet XV i l'acabament d'aquelles tertúlies, havien carregat de fregor i d'ombra la vida del pobre frare espanyol entarregat de la farmàcia del Vaticà.

La veu i el posat del frare ho de notaven

Josep Pla

cerca, on pot donar fruits de què són mostra els fets interessants esbrinats per aquest mètode, referents a la tiroïdeia, la malària, la tuberculosi pulmonar, la diabete i altres malalties.

Es necessari que la metabolimetria clínica sigui usada amb un perfecte coneixement i un honrat reconeixement de les seves limitacions tècniques, i de les limitacions actuals de la seva valor pràctica; sense això, la introducció entre nosaltres d'aquest mètode de treball que tant es presta a ésser explotat per la xarlataneria pseudo-científica, seria més perjudicial que profitós.

Es troben aquí les famílies següents:
Marquesa del Turia i la seva esposa
fills; la senyora vídua de Eorles; les
de Vilasaló, Vilà, Martí, Manjau,
Bosch, Fernández, Ramirez, Marques,
Aymerich, Tintoré, Serraclara, Pare
ra, Rague, Almirall, Raebel, Gra
Casals, Mico, Rabecas, Bellosa, Ba
quens, Fontaner, Esteve, Riera, Gar
rell, Darna, Mirandas, Ayxela, Bar
galló, Piza, Bertran, Estrader, Gas
llar, Fite, Núñez, Viver, Ribas, Mes
tre, Fernández de Cordoba, Virgili,
Mestres, Just, Besola, Sabater Anich
Alter, Verdagher, Ribas, Fochs, Ma
sust, Ceravalla.

LES TERRES CATALANES

SABADELL

La supressió del treball de nit de les obreres

Des del dilluns a la nit han deixat de treballar de nits les dones obreres de totes les indústries d'aquesta ciutat, obertes ordres de la Inspecció General del Treball.

L'enviat oficial de la festa major

La comissió de festes ha decidit l'enviat oficial de la festa major, és el que instal·laran al Camp de l'Arc els seus empresaris senyors Josep i Reixach.

Els que desitgin llogar d'aquest enviat poden, doncs, dirigir-se als dos comitès senyors, recomanant-los si volen encara obtenir lloc especial a l'afanyar a encarregar-lo amb urgència, car tenim entès que n'hi ha una gran demandada.

La ideologia social i econòmica de Rathenau

Amb aquest lema, l'illustre catedràtic del Seminari de Barcelona i catedràtic de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, el doctor Lluís Carreras, preve, va donar una interessantíssima conferència pública, formant part de la sèrie de cursos de sociologia que organitza la Joventut Catalana d'aquesta ciutat.

La molt abans de començar es va fer una gran afluència de gent a la sala de la Biblioteca d'aquella entitat, omplint-se completament en penes de la paraula el conferenciant.

El doctor Carreras, amb la seva manera peculiar i justa de veure les coses, aconseguí traspasar als oients el concepte que ell havia format de la personalitat de Rathenau en tots els seus més complets aspectes. Oïent estudiar Rathenau i de fer-hi el comentari, aportà a la seva dissertació comentaris precisos i excel·lents per la seva clara visió, respecte al famós ministre alemany. En glosa les seves paraules amb clares i obres de Rathenau, que ajudaven a formar una idea clara de la seva valor als congressos.

Hauria estat altament interessant i actiu que aquesta conferència — que no pot pas extrair-se sinó es incorrer a fer-ne una simple notícia — hagués estat presa taquígraficament i després haver-la publicada, amb es mereixia un treball de tanta valor com el que representa el fet del doctor Carreras, el qual, no cal dir, com contribuiria a popularitzar un dels més mereixedors d'aquesta figura internacional.

Els que assistiren a aquest acte en sortiren plenament satisfets, rebent el conferenciant gran nombre de felicitacions.

El tercer curs de l'Associació de Música

Darrerament l'Associació de Música d'aquesta ciutat ha repartit als seus socis una fulla contenint les dades concretes de l'obra d'una terme durant els tres cursos de la seva vida, els quals són realment opulents. D'entre aquestes dades són ben remarcables les corresponents al finit dels cursos, i que són aquestes:

Durant aquest curs s'han interpretat 106 obres, 34 de cant i piano, 28 de piano, 15 per a cor a veus mixtes, 4 d'arpa, 5 de violoncel·lo-piano, 5 trios, 2 de violoncel·lo, 3 quartets, 2 d'arpa i piano, 2 de piano i violoncel·lo, 1 2 de piano i violoncel·lo, corresponents a 49 autors. Foren interpretadors els artistes següents:

Carl Wending, Hans Michaelis, Philip Nester i Alfred Saal, del Quartet Wending; Julia Parodi i Lluís Menéndez; Blai Net, Francesc Costa i Gaspar Cassadó, units en trio; els cantaires de la Ukrajinska Kapele, dirigits per G. Kiritschenko; Merle Plantada i Manuel Borquiol; Emili Guàrdia; Bernardí Gálvez, Dolores Valler i Joan Padró Ricard Vives, Marian Perelló i J. Pere Marés, del Trio Barcelona; Emili Vendrell i Blai Net, Jaques Thibaud i Blai Net.

Realment, aquestes dades són la millor prova d'una feina feta i són més eloqüents que totes les paraules que puguin dir-se.

Perseïtats l'obsessió del jo

Hom diu que en determinada entitat

habent-hi, a la qual concorren molt distingides i significatives persones, des de fa uns quants dies s'està abusant d'una manera intolerable en el joc, jugant-se als prohibits, als quals, encara que no s'hi deixi intervenir a menors d'edat, se'ns assegura que hi intervenen forces elements joves. Corre la veu que recentment els esmentats abusos tingueren un dia de màxim esplendor.

I no és pot pas dir que això sigui una cosa oculta i no avisada, car periodios com «L'Avenç» ja fa dies que es venen ocupant d'aquest afer amb molt d'encert i sense que, però, per ara, es vegin senyals de rectificació.

Esperem que, d'una vegada, sabrà donar-se satisfacció a la ciutat, tal com és mereixedora.

L'Institut d'Orientació Professional

Continuen amb tota activitat els treballs de preparació per a instal·lar a Sabadell un Institut d'Orientació Professional, sota la protecció de l'Institut d'Orientació Professional de Barcelona.

Sabem que aviat l'Ajuntament es preocuparà d'aquest afer, a fi d'impulsar la idea amb tot l'entusiasme. I si reixen les esperances i els propòsits actuals, començarà el funcionament de tan important corporació econòmica d'octubre d'aquest mateix any.

Encara més reformes de botigues a la Rambla

Actualment, i seguint l'exemple d'altres establiments situats a la Rambla, la casa Esteve Bayó, està fent grans reformes als finells de la seva propietat, les quals, encara que no són dirigides — com altres cases han fet — per cap reconegut artista de ferma solvència, donen la sensació d'un bon gust i d'una bona voluntat a contribuir a l'embelliment general del nostre primer passeig urbà.

El cinema Cervantes, reformat

Fruit de la gran gernació que d'un quant temps encà envaïa aquella sala d'espectacles, ha estat precis que el seu empresari, el senyor Parcerissas, es decidí reformat-lo ampliant, engrandint-ne la cubada i començant l'embelliment del sostre i les parets del local.

Així mateix, d'aquí a poc temps, efectuarà el canvi de les actuals cadidres, ben incòmodes amb magnífiques butaques, i ultra, està estudiant la manera de millorar en el possible la part musical, encarregant-la a un renomnat tercet.

Sardanes a la Plaça Major

Demà, dijous, dia 20, la nostra col·lecta La Principal del Vallès donarà una audició de sardanes a la Plaça Major, seguint les populars festes que ve organitzant amb gran èxit la Joventut Nacionalista.

Preparatius per a la festa major

Ha començat de posar-se a les Cases Consistorials els bastiments de la il·luminació extraordinària de la festa major, així com les d'ornat de façanes i balconada principal.

Les colònies escolars

S'estan fent els darrers preparatius a fi de trametre a passar l'estiu a fora les colònies de la Lliga d'Higiene Escolar d'aquesta ciutat.

La fira d'estiu

Per la demandada que hi ha de llocs per a instal·lar les parades, es preveu per a enguany una fira lluminosa d'estiu, o de Sant Jaume.

Sabem que la Joventut Nacionalista prepara, per mitjà del seu Foment de la Sardana, una popular audició de sardanes un dels dies de la fira, dia, per cert, ben escalent i a propòsit per a celebrar actes d'aquesta naturalesa.

Notes personals

Es troba molt millorat el nostre particular amic el nacionalista En Pere Martí Peydro.

— És al llit des de fa uns quants dies, encara que no de gravetat, la distingida esposa d'En Joan Martí, Na Justa Vila, a la qual desitgem una ràpida millora.

— Està totalment restablert de la se-

va recent malaltia el nostre benvolgut company Antoni de P. Avellaneda Manan.

— Aquesta setmana marxarà a Montserrat, on passarà l'estiu, el nostre company En Jaume Vidal i Vilas.

— Ha estat atorgada la mà de la molt gentil senyoreta Joaquina Fatjó al senyor Antoni Tamburini.

— Aquesta nit, la Banda municipal de Sabadell donarà un concert públic a la plaça del doctor Robert.

Els funerals per l'ànima d'En Ricard Sampere

Amb la solemnitat que era d'esperar, ahir, dimarts, es van celebrar a la parroquia de Sant Feliu els funerals per l'ànima de don Ricard Sampere (A. C. S.). A les deu ja es feia impossible trobar seient a l'església, la qual s'ha anat omplint de gent a peu dret fins a envair-la totalment. Ha estat oficiant el Rnd. Antoni Balcells, i una massa coral, força intel·ligent, ha cuidat molt acuradament de la part musical.

Ocupaven els bancs del dot, a la banda dels homes, el reverend arxiprest d'aquest districte, mossèn Domènec Pàges, prevere, i els gendres del difunt, B. Guasch, T. Gorina, Juli Puncernau i Miquel Fonolleda; els cunyats del finit, mossèn Ribot i Serra i J. Balciana; i, demés, el doctor Lluís Carreras i Mas, prevere. A la banda de les dames presidien el dot les filles del senyor Sampere, Maria, Francisca i Silvia, ultra moltes senyores i senyoretes de la família.

Dels fidels que han omplert les naus del temple ens és impossible copsar-ne la totalitat per esmentar-los aquí. Recordem haver-hi vist els senyors Ramon Picart, diputat de la Mancomunitat, delegat per l'illustre president de Catalunya i el de la Diputació; En Domènec Fatjó, diputat per la Mancomunitat; l'alcalde nacionalista de Sabadell, En Domènec Saló; l'ex-diputat a Cortes nacionalista Francesc Llonch; els regidors nacionalistes Manuel Buxeda, Tomás Figueras, Josep Llobet, Josep Codina, Esteve Pujol; el president del Gremi de fabricants don Josep Oller; el de la Cambra de Comerç, Francesc Pujol; el de l'Associació de fabricants de teixits de llana, Ernest Abello; el degà del Col·legi d'Advocats, En Llorenç Marquet; el degà del Col·legi de Procuradors, En Vicenç Trabat; per la Junta del Banc de Sabadell, el senyor J. Samuquell; Vidal i Vinyas, per la Caixa de Pensions per a la Veïdesa; el president de la Lliga Regionalista, don Pere Pascual Solichs; el del Centre Català, don J. Ruiz Castella; el president de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, don Manuel Folguera i Duran; l'ajudant del general Arlegui, don Manuel Tejero; el president de la Lliga d'Higiene Escolar, don Domènec Codina; el regidor de l'Ajuntament de Tarrasa, senyor J. Badilla; els nacionalistes tarrasencs de l'Associació Nacionalista, amb el senyor Sanmartín; el president de l'Associació de Ciències Mèdiques del Vallès, senyor J. Mir i Marçet; el mestre, president de l'Associació de Música de Sabadell, senyor Josep Maria Pujadas; el senyor Planas, per l'Orfeó de Sabadell; el secretari de l'Ajuntament, senyor Feliu Pascual; el president de l'Associació Catòlica; representants dels diaris «Revista de Sabadell», «Diari de Sabadell» i «La comarca»; La VEU DE CATALUNYA, i els periodics «Carba» i «Joventut»; el senyor Casanovana, pels docks del Gremi de fabricants i l'acodicionament; el secretari de la Federació Patronal; representacions dels elements nacionalistes de Sentmanat, Castellar del Vallès, Sardanyola, Sant Cugat, Ripoll, Polinyà, Palausol, Santa Perpètua; el Rnd. rector de la parroquia de la Puríssima Concepció, don Pere Beleta, Pvre.; els reverends PP. M. Simon, J. Isanda, J. Teixido i Germà Viola, per les Escoles Pies; el director dels reverends PP. Missioners del Sagrat Cor de Maria; el Rnd. Josep Cardona, Pvre.; i elements de la Joventut Nacionalista de Sentmanat, Joventut Catalana; Centre Excursionista del Vallès; Acadèmia de Belles Arts; Unió Llana; Múnia Sabadellenca; d'Accidents del Treball; Caixa d'Estalvis; Escola Industrial d'Arts i Oficis; Club de Natació; Cambra Agrícola; Delegació a Sabadell de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; Asil d'avis desemparats; Companyia General de Crèdit; Escola Cantorin; Associació de Fiançadors, ex-regidors, etc., etc.

Durant l'ofertori s'han repartit uns bels recordatoris, amb uns comentaris molt escalents de mossèn Cardona, referents a l'illustre difunt; davant la gran gernació que hi havia, sols direm que l'ofertori ha durat prop d'una hora.

Descansi en pau tan excel·lent patriota sabadellenc.

— S'està fent l'arranjament de la carretera que va d'aquesta ciutat a Castellar del Vallès.

Ja era hora, perquè, tal com vàrem dir fa pocs dies, era poc menys que intrasitable.

Ara, el que ningú s'explica, és com l'estament arranjament ha començat per la part de Castellar, essent així que l'estat desastrosos es troba a la sortida de Sabadell, per ésser de més trànsit, amb motiu d'haver-hi per aquells indrets algunes fàbriques i molins.

— Han ingressat a la Caixa d'Estalvis de Sabadell 35.771 pessetes, procedents de 1.168 impositicions, essent 24 el nombre de nous imponents.

S'han tornat 22.161'61 pessetes, a petició de 55 interessats.

Pla del Llobregat

PRAT DEL LLOBREGAT. — La nit del passat dissabte, amb motiu del final de curs, se celebrà una magnífica festa escolar que mereix la pena d'ésser esmentada per la seva significació.

Fou presidida per l'Ajuntament, que repartí els premis oferts als alumnes, i van assistir-hi el jutge, tots els professors i professors de les escoles públiques i particulars, i una gran concurrència que omplia de gom a gom la sala del cinema La Moderna, on es celebrava.

El programa — que fou imprès en la nostra llengua i amb una senzilla i bon gust molt escalent — fou executat pels alumnes de l'escola de nois que dirigeix el mestre Pere Pla i Reig, i l'integraven un bon nombre de poesies i proses escollides, cançons escolars, peces a piano, etc., com és de consuetud en tals festes.

El que el fa més digne d'estima, per damunt de les generalitats acostumades, a la sàvia i pràctica elecció dels treballs, tots els referents a la indústria, història, art, ambient, folklore i esdevenidor de casa nostra, tan poc estudiats i atesos per moltes escoles que radiquen en la nostra terra.

No cal dir que tothom fou mútuament felicitat per la part que havia pres en l'emocionant vetllada, que, segons sembla, hauria donat el cop de gràcia a l'execució de molts projectes que en pro de l'ensenyament i la cultura d'aquest poble es venien preparant.

MANRESA

Ha causat sensació en el món de finances, el següent solt aparegut en un diari de Manresa, i que ha estat reproduït i comentat per diversos diaris de Barcelona i Madrid.

Sembla que es tracta d'un assumpte que donarà molt de joc.

L'esmentat solt, diu així:

«Heu rebut un interessant comunicat sobre qüestions econòmiques, les quals ho podem publicar encara avui paix ens cal primerament esbrinar concretament alguns casos, sobre certa entitat de crèdit establerta a la nostra ciutat, dels quals ja en teníem antecedents, que s'al·ludeixen a l'esmentat article.

Es tracta d'una anomalia greu: Sembla que algun alt funcionari de la dita casa faciliti dades concretes sobre la situació econòmica i operacions realitzades per alguns clients, cosa absolutament prohibida pel Codi de Comerç, Reglament i disposicions que regelen aquestes entitats, i que, demés, és de sentit ètic i comercial, adhuc en lloc de voler assegurar l'èxit professional d'algun individu de la família.

Com que estem disposats a servir els nostres comunicants en la defensa de llurs legítims interessos, els aconsellem que, de moment, acudin a la Gerència central de l'esmentada casa, abans de procedir a la publicació de les dades concretes que ens ofereixen.

Vallès

CASTELLAR DEL VALLES. — La setmana entrant, la companyia «La Vallesana» ampliarà el servei que presta entre aquesta població i Sabadell amb dos nous automòbils.

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 18 de juliol.

La festa del Carme

Pel carrer dels Oms i altres adjaçents s'ha celebrat una lluita festa dedicada a la Verge del Carme, la qual es va veure força concorreguda, com tots els anys.

El dissabte, al vespre, i al mig del passeig de la Rambla, s'organitzà un ball de saló, que va atraure molta concurrència, i durà fins a les primeres hores de la matinada del diumenge.

Al llarg d'ambdues voreres del carrer dels Oms s'havien col·locat multitud de tires de paper rull, de color, i alguns establiments apareixien adornats amb flors i plantes.

Al carrer de Sant Elies es va formar un vistós cel·ras, també rull, tot de color groc, que al vespre produïa formos efectes.

Toca la música als cadafals, i l'anunciació fou extraordinària, sobretot el diumenge, principal dia de la festa.

Col·legi Oficial de Farmacèutics

En compliment dels Estatuts de la Col·legiació obligatòria, dies enrera es va reunir la citada entitat en Assembla nombrosa, quedant constituïda per aclamació la nova Junta de Govern integrada pels senyors següents:

President, don Gabriel Fuster Aguiló; vocal primer, don Pere Perera Llobet; id. segon, don Rafel Santandreu Planas; id. tercer, don Damià Salvà Moria; secretari, don Miquel Cerdà Juan.

Comptador, don Jaume Bohin Forteza; tesorero, don Jaume Tugores Martorell.

La vaga de mariners d'Eivissa

solucionada

Segons telegrama rebut ahir vespre pel governador civil de la província senyor Millán, ahir quedà solucionada la vaga de mariners que hi havia a Eivissa, mitjançant conveni celebrat per ambdues parts.

Vist això, s'ha disposat que les parelles de la benemèrita concentrades a la dita ciutat, tornin a llurs llocs.

El nomenament de secretari

municipal

A la sessió de l'Ajuntament, ahir, després de la retirada dels regidors liberals, republicans, socialista i els senyors Barceló i Calmarí i Moragues, fou posada a votació la provisió de la Secretaria, quedant elegit el senyor Rosselló i Cazador, per 19 vots, essent proclamat per l'alcalde-president.

Es va donar lectura a una altra instància proposant amb caràcter d'urgència el nomenament d'oficial lletrat de la Corporació a favor de don Pere Andreu, i passat a votació, resultà també elegit per 19 vots.

Els comentaris foren molts en veure el resultat de l'elecció, notant-se que de les files dels liberals havien faltat, ultra el senyor Pascual, qui està malalt, el senyor Ramis i Mut, quedant per tant els partidaris del senyor Barceló i Calmarí amb 17 vots, contra 19 de la col·lecta mauro-conservadora-weylerista.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

A Sant Feliu està organitzada l'anada de l'Orfeó Gracienc, el qual donarà un concert al Teatre Vidal. Hi ha les impressions de que resultarà una solemnitat.

Entre els qui hi aniran, es parla dels mestres Morera i mossèn Molé.

— A l'esmentada ciutat es fan grans preparatius per a la festa major que se celebra els quatre primers dies del mes d'agost.

— La Junta de l'Associació d'Empleats i Obrers Municipals de les comarques gironines, ha demanat que es faci públic, que el dia 29 de l'actual acaba el termini per a poder inscriure's al banquet que es donarà a don Artur Valdius. S'anirà a Blanes el dia 25, i es farà la reunió ge-

neral a la casa consistorial de la vila.

— Al quilòmetre 233 de la via de M. S. A., terme de Sant Mori, el tren ha agafat i mort al veí de Pelau de Santa Eulària, Josep Font Pac, de 75 anys.

— Ha estat detingut el veí d'Amor, Pere Vilalta Vila, masover del Mas Puig, del terme de Sant Climent, com a suposat autor de ferides inferides a garrotades al subdit belga Albert Vendée.

— Duen de Figueres que el veí Jaume Espí ha posat a coneixement del jutjat, una carta que li ha tramès des de Perpinyà Jaume Català, amenaçant-lo perquè s'oposa que continuïn les relacions que aquell tenia amb una filla del denunciador.

— Ahir van passar cap al Pireneu, uns quants periodistes i metges de Barcelona, per a visitar les estacions climatèriques i hidroteràpiques. Els va rebre a la frontera francesa el diputat pels Pireneus Orientals, senyor Brousse.

IGUALADA

Els veïns del carrer Nou han honorat amb les mateixes solennitats de sempre llur gloriós patró Sant Bonaventura. Tant la passada de la vigília com l'ofici del matí i el rosari de la tarda han respirat aquella frescor i aquella alegria de les festes de poble.

El panegíric de l'ofici estigué a càrrec del R. P. Doroteu de Barcelona, caputxí, i els jocs en honor de la mainada i l'homenatge a la nostra dansa foren notes gales en el conjunt de la festa.

— Per acabament de les tasques escolars tingué lloc al Col·legi de MM. Escolapies una vetllada literario-musical, el qual acte es componia de diferents números de poesies, cants populars, exercicis gimnàstics, rondes infantils i l'himne a Sant Josep de Calasanc, essent de remarcar les dues composicions originals de les senyores Na P. Godó i Na A. Lluçà, respectivament, que elles mateixes llegiren amb sentiment i naturalitat.

Conclougué la vetllada amb un cor final per les alumnes i quatre mots de remerciament del Rnd. Mn. Bartomeu Carner, rector de la Soledat.

— Han celebrat examens els alumnes del Conservatori de Música de l'Ateneu, havent-hi assistit per jurat un professor del Liceu, un altre mestre de l'Escola Municipal de Música de Barcelona, i un clergue organista d'una les esglésies de la ciutat ciutat.

— Diumenge passat, a les onze del matí, tingué reunió general reglamentària al saló de sessions de l'Ajuntament.

— S'ha festejat la diada de Nostra Senyora del Carme. Com cada any, ultra l'altar que té la Verge a l'església parroquial de Santa Maria, han tingut lloc els cultes solemnes a l'església del sant Hospital, venint-se concorreguts els actes de la Comunitat general i el trisagí cantat. Digué les lloances de la Verge del Carme el compatriota Mn. Ricard Costa, econom de l'Esperit.

— L'Orfeó de Noya organitzà un dia de camp envers la típica font del Xaró, i anà després a Oquelles, a oír missa, dinant més tard en un lloc pintoresc de la zona industrial de Vila. A la tarda hi hagué audició de sardanes i un partit de futbol.

— Segueix els dies festius, al respecte, la sèrie de concerts musicals, amb audició de sardanes als jardins del Centre Catòlic d'Obrers.

— Diumenge passat jugaren al camp d'esport de l'Ateneu el primer equip del F. C. Vilafraanca i el de l'Ateneu.

— Operacions fetes per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa durant el propassat juny: Cobraments, 537.331,46 pessetes. Pagaments, 524.770 pessetes. Llibretes i comptes nous, 35.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Havent acabat les oposicions a la canonja vacant per la mort de l'infel·lible doctor don Josep Gaya, ha estat elegit en primer lloc el doctor don Josep Machí Fabregat, natural de Benassat, diòcesi de Tortosa i província de Castelló. Actualment era rector de Vilanova del Cid.

— Abans d'ahir a la nit, es va caçar foc a la torre de la Salut, darrere de l'estació, on tenia una cistelleria Pasqual Herrera cremant-se objectes per valors de 8.000 pessetes que estaven assegurats.

— Demà, i passat demà, se celebraran les acostumades converses pedagògiques anyals.

— Al dispensari han curat a Francesc Prenafeta de cremades que s'havia fet a la cara per haver-li explotat un cartutx de pólvora sola.

— L'obrer de la fàbrica del gel, Albert Pinyol, ha tingut la desgràcia d'esser agafat per la corneta, rebent ferides importants.

— Dijous debutà al Teatre dels Camps Elisis la Companyia Cobeña, amb l'obra «El Refajo».

— Durant la passada setmana les sucursals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, feren les següents operacions, entre totes: Imposicions, 224.808 pessetes. Reintegrats, 171.732 pessetes.

— Ahir va tenir lloc la tradicional processó de la parròquia del Carme. Un piquet del regiment de Navarra donava escorta d'honor, i el pas de la comitiva fou presenciat per nombrosos públics.

— En una de les esglésies d'aquesta ciutat, mentre se celebrava una missa, el veí Lluís Serrat Roure, casat, de 30 anys, li va sobrevenir un atac cardíac.

Portat a la sacristia, li foren subministrats els auxilis de la ciència i els últims Sagraments, morint al cap de poca estona.

Vallès

GRANOLLERS. — Durant la setmana passada, la Sucursal en aquesta ciutat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut, per imposició, la quantitat de 43.464,75 pessetes, i n'ha pagades per reintegrats 40.627,80. Ha obert 11 llibretes i comptes d'estalvi nous.

BADALONA

Les festes dedicades a la Mare de Déu del Carme van revestir enguany extraordinària esplendor.

Mereix consignar-se la professió que tingué lloc el passat diumenge la qual va sortir de l'església carmelitana. Recorregué alguns carrers de la ciutat i la Rambla enmig d'una gran nublació immensa i devota.

Foren pendoristes don Carles de Pineda, ajudant de Marina, i cordonistes el regidor senyor Monells i el senyor Vallès (Gasper), de la Junta de la Setmana Devota.

A entrada de foc la manifestació religiosa al temple, essent aclamada en aquest moment la Patrona dels mariners.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La cursa «Trofeu Armangué» Definitivament s'ha assenyalat el dia 29 d'octubre per a repetir la cursa «Trofeu Armangué». Aniran a Madrid els representants de l'Automòbil Club i elements tarragonins, presidits per l'alcalde. Probablement vindrà el Rei a presenciar la cursa.

— Fa dies que al port es nota animació, especialment en la tramesa de vi a França. Ahir van sortir cap a Certe completament carregats els vapors «Danielito» i «Manuela Pla», cap a Marsella el «Laguardia», i cap a Gènova el bergantí «Paolo Merico».

Avui estan carregant quatre vapors més.

— Aquesta tarda ha arribat el governador civil, senyor Zurita, cessant l'interí, senyor Montserrat, president de l'Audiència.

— Ahir i avui s'ha celebrat a l'Audiència la causa contra l'alcaldede de Tortosa, don Joan B. Foguet, el qual va obrir les portes del Canal per a salvar les collites, contra la voluntat de l'empresa. Hi havia molta expectació per l'actitud de la Reial Companyia de Canalització.

El fiscal ha retirat l'acusació.

— L'Administració de Correus ha obert concurs per a la conducció de la correspondència de Tàrraga al Balneari de Vallfogona de Riucorb, pel preu de 1.500 pessetes l'any. Poden presentar-se les sol·licituds fins el dia 12, i seran obertes el dia 17.

— Les converses pedagògiques anyals han acabat amb el major èxit, puix hi han assistit més de 150 mestres i mestresses.

— A la partida de l'Orfologia del terme d'Ampostà, es van barallar ahir Joan Subirats Lafont i Manuel Rosa Sancho. El primer engegà tres trets de pistola sense tocar a l'altre i, després, van continuar la baralla, tretant-se el Rosa un ganivet i l'altre utilitzant la culata de la pistola, resultant tots dos amb ferides.

Han estat detinguts i remesos al jutjat.

Jocs Florals del Vendrell

VEREDICTE

PREMIS ORDINARIS

I. Flor Natural. — 110: «Madrigals de galaneria». L.: «A l'amiga del clotet a cada galta».

Accessit: 138: «Al lluny de la terra». L.: «Regal a la mort».

II. Englantina. — 236: «Canço d'esclau». Accessit: 117: «Orfeli». L.: «Canço de gesta».

III. Viola. — 163: «La rustega i errívola pregarria». Accessit: 20: «Albada eucarística». L.: «Fides».

PREMIS EXTRAORDINARIS

I. — 332: «Impromptu». L.: «Dulcedor». II. — 158: «Petits poemes d'encis».

III. — 99: «Glories tarragonines». L.: «Pòpuletus». Accessit: 182: «Del Camp de Tarragona». L.: «Excursió».

IV. — 70: «De la muntanya». L.: «Adoració». V. — 174: «Adieu, joventut».

VI. — Es parteix entre la composició 242: «La Musa». L.: «Il·lústrat», i la 51: «Davalada».

VII. — 45: «L'amor es gran». L.: «Maternitat».

VIII. — Es parteix entre la 59: «Al Sant Crist de ma cambra», i la 57: «Poemes de camí». L.: «Natura i amor».

IX. — 102: «Rapsòdia grisa». X. — 239: «Florida d'amor». L.: «Florete florea».

XI. — Es parteix entre la 233: «Canço de fadria», i la 201: «Del maig devot».

XII. — 231: «La bella hortolana». L.: «Llegenda de la costa llevantina».

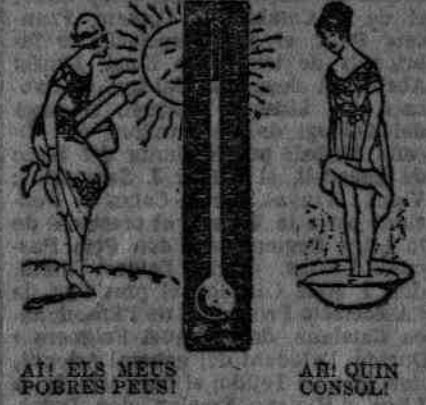
XIII. — Es parteix entre la 19: «Cant a la dona eterna», i la 159: «Canço». L.: «Dos amors», i la 142: «Mes amigues les runes». L.: «Records».

XIV. — 202: «Cançons epigramàtiques». XV. — 84: Del poema «El Comte d'Arnan». L.: «Cant II».

XVI. — 34: «Horrible jornada». L.: «4 març 1874».

XVII. — 185: «Canço de la nit de Sant Joan». L.: «Flama i cendra».

XVIII. — 41: «A la Mare de Déu de Montserrat». L.: «Rosa d'abril».



SALTRATS RODELL

no patireu més dels peus durant les calors!

Tots els que tenen els peus sensibles coneixen per pròpia experiència els sofriments causats per la calor: els peus cremen com foc, s'inflen i s'irriten, el calçat sembla més estret i es fan intolerables els dolors produïts per vells ulls de poll i durícies; els que pateixen transpiració excessiva sofreixen més encara dels efectes tan desagradables d'aquesta penosa afecció.

Es oportú recordar que un bany de peus addicional d'un grapat de Saltrats Rodell constitueix una protecció eficaç i una panacea contra aquestes diverses dolències. Aquest bany saltrats és medicinal i oxigenat, desapareixen amb ell, com per encant, els més grans sofriments i deixa els peus en perfecte estat; estoven els ulls de poll i les durícies de tal manera que poden extirpar-se sense auxil·li de navaja, operació sempre molt perillosa.

Aquest tractament tan senzill com poc costós us curarà totes les afeccions dels peus. En cas contrari, el preparador es compromet formalment a tornar-vos en l'import a la primera indicació que se li faci.

EN TODAS LAS FARMACIAS
SALTRATS RODELL
RECHACE V. LAS IMITACIONES

XIX. — Es parteix entre les 39: «L'es-talvi». L.: «Redime te captum»; 184: «L'estalvi». L.: «De treballador a rendista»; 167: «Avantatges de la Caixa d'Estalvis». L.: «No mai versis res».

XX. — 66: «L'amor llunyana» (poemet). L.: «I així mirant...» (Pere Serrall). XXI. — 173: «Cançonetes del bosc». L.: «Esplais».

XXII. — 154: «Canço de brollador». XXIII. — 208: «A les nenes vendrellenques». L.: «Amb pernis del meu papa».

XXIV. — 239: «A Sant Jordi». L.: «He vist Sant Jordi aquesta nit». Accessit: 62: «Oració a Sant Jordi». L.: «Oh, Jordi, mata l'aranya».

XXV. — 68: «De l'arpa vendrellenca». L.: «A vol d'ocell».

XXVI. — 209: «Gente bien». L.: «Pobres».

XXVII. — 181: «Jallís d'alba». L.: «Martins daurats».

XXVIII. — 16: «Canço». L.: «Oh, Sant Jaume dels Domenys».

Angel Guimerà, president d'honor, Ventura Gassol, president; Claudi Omar i Barrera, Artur J. Palau, Ximenes, Octavi Salter, Josep Ferrer i Bassa, Frederic Montserrat, vocals; Francesc Rossetti, secretari.

Barcelona, 17 de juliol de 1922.

La festa tindrà lloc el dia 26 dels corrents, a les quatre de la tarda, al centre del «Casino Circ», essent necessari als autors premiats compareixer personalment a recollir el premi.

Jocs Florals de Santa Eulària de Vilapiscina

VEREDICTE

I. Flor natural. Número 42. De quan heure una dolça amor.

Primer accésit. Número 144. Cants d'amor i de dolor.

Segon accésit. Número 137. Canticles de l'amor fugaç.

II. Englantina d'or i argent. Número 229. El Bisbe bataller.

Primer accésit. Número 64. Canço de l'arrogant pirata.

Segon accésit. Número 69. Instantània.

III. Viola d'or. Número 171. El-le-gia de l'esperit.

Primer accésit. Número 89. La Salve.

Segon accésit. Número 64. L'index del meu llibre.

Tercer accésit. Número 219. Estances de la via humil.

IV. Premi del President de la Mancomunitat. Número 56. Vida nova. III sonets.

V. Premi de la Diputació Provincial. Número 152. Montserratina.

VI. Premi de l'Ajuntament. Número 177. Senyorial.

VII. Premi del marqués d'Alella. Número 121. Dos cants.

XIII. Premi del senyor Bisbe. Número 176. Jorn de festa.

IX. Premi del senyor Cararach. Número 284. Fra Llorenç.

X. Premi del senyor Iglesias Abelló. Número 157. O cant alat del temps.

XI. Premi del senyor Navés. Número 285. Canço del port.

XII. Premi del doctor Puig i Corominas. Número 8. L'oració dels mar-tirs.

XIII. Premi del senyor Manuel Santamaria. Número 57. Poemes de pluja.

XIV. Premi del Centre Moral Eulalienc. Número 181. Les oliveres.

XV. Premi del Centre Català d'Horta i Santa Eulària. Número 67. Esperant un angelet.

XVI. Premi de la Societat L'Estrella. Es divideix, entre la número 91. Visió de juny, i la número 119. El mandrós.

XVII. Premi del Casal Familiar. Número 106. De la vella masia.

XVIII. Premi del Casino Auxiliar Eulalienc. Número 180. El penediment del poeta pecador.

XIX. Premi de Na Francisca Roig de Soler. Número 280. Nuvial.

XX. Premi del senyor Roig i Mailloré. Número 113. De la vida rural.

XXI. Premi del senyor Marquet. Número 198. La meua joventut.

XXII. Premi de la casa Planella i Companyia. Número 181. Elogi dels obrers.

XXIII. Premi dels germans Santa-ló. Número 54. Les excel·lències del viure a Santa Eulària.

XXIV. Premi del senyor Pujades. Número 128. Conte de la petita col·legiala.

XXV. Premi del senyor Franch. Número 80. El-le-gia de Tibul.

XXVI. Premi del senyor Oliva i Se-

rra. Número 38. Rimes disperses a camins.

XXVII. Premi del senyor Vilariño. Número 228. Canço d'estiu.

XXVIII. Premi del senyor Romera. Número 244. Penjoll de l'horta.

XXIX. Premi del senyor Oliver. Número 188. El retrobar les amigues.

XXX. Premi del senyor Vall. Número 192. Canço trista.

XXXI. Premi del senyor Ferrer. Número 40. L'esclat del primer amor.

XXXII. Premi del senyor Santamaria. Número 101. L'ermita enamorat.

XXXIII. Premi d'un amant de les Belles Lletres. Número 144. Primavera.

President, Lluís Millet; vocals, sep Granger, Alfons F. Burgos, menec Juncadella, Emili Graells i Caltell; secretari, Melchor Font.

La festa tindrà lloc el dia 24, a les onze del matí de la diada de Sant Jaume, a la Plaça Nacional. L'autor que no hi assisteixi és senyal que renuncia al premi.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de la capital procediren a la detenció de Tomás Martí Martínez, de 23 anys, solters, pescador d'ofici, fill de Tarragona i veí d'aquesta ciutat, sense domicili, per haver pres un paquet d'un carretó, i en veure descobert el llançà, essent detingut.

El paquet contenia un aparell de projecció fotogràfica amb els accessoris, valorat en unes 75 pessetes, que don Emili J. Ferrer, representant, trametia a un comerciant. El delinqüent i aparell de referència, fou posat a disposició del jutjat.

— Els de Caldes d'Estrach denunciaren al jutjat municipal de Sant Andreu de Llavaneres, dos veïns, per haver-se insultat de paraula i obra, promovent amb tal motiu un fort escàndol a la via pública.

— Els de Vilassar de Mar auxiliaren l'obrer electricista, veí d'aquella localitat, Blasí Lladó Lluçà, que estava fent la instal·lació per al funcionament d'un motor en una casa d'un hort d'aquell terme, tingué la desgràcia de caure del terrat de la dita caseta, que té uns tres metres d'alçada, produint-se diverses contusions de pronòstic reservat, segons dictamen facultatiu.

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedias, dolor y ardor de estómago, los vomitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gastrica, flatulencia, cólicos.

DIARRREAS

disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas mas o menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir a la vida a enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los médicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20. VALORS — CANVI — CUPONS

Sabó "La Oca" Fabricant: J. ALERIM - MATARO qualitat superior



LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua
may tindreu cabells blancs ni seréu calvos
El cabell abundant y hermós
és el millor atractiu de la dona



La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro

es la millor de totes les tintures para'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
Aquesta tintura no conté nítrat de plata, y ab sen da el cabell no conserva sempre fi, brillant y negre.
Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicant-se ab un petit respall, com si fos bandolina.
Usant aquesta aigua s'cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavitza, s'augmenta y s'perfuma.
és tónica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malalties.
Per aixó s'usa també com a higiénica.
conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més e menys aplicacions.
Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingir-lo del natural, si la seva aplicació's fa bé.
La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y còmoda, que un home mateix pot fer-seho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.
Ab l'us d'aquesta aigua s'evita les plaques, para la calçada del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, may seréu calvos.
Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sa.
Es la única tintura que als cinch minuts de posada permet arregar-se el cabell y no fa mala olor; deu usar-se com si fos bandolina.

Les persones de temperament herpètic deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seua salut, y logran tenir el cap sa y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tanyir el pèl fassiu lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.
De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya.



el ojo ve que

SERVUS

limpia el
calzado

mejor que ninguna
otra composición

Chem. Werke LUBSZYNSKI & Co. A.-G. BERLIN-LICHTENHAGEN
Fca Sucursal en BADALONA
= J. VILA BALL-LEBRERA =



—Mira, espés meu, com en pocs dies ha desaparegut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i infom RHUM BELLESA a base de noguera. Per què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigoti el color que abans tenien? Venda en perfumeries.

ROBES
a termini sense fiador, a deu
rais setmanals. Raó, Plaça del
Bonsucess 2, quiosc brodat.
Fins 10.000 duros

s'admetran per a ampliació
d'important negoci industrial.
Escriu: Tiroleses n.º 2833,
Pelayo, 1.

PROPIETARIS
desitjo emprar hores disponi-
bles. Sollicito cobrament rebuts
lloguers finques Barcelona, Ba-
dalone, R. completos. Escriu
M. Costa, Montroig, 3, Badalona

METGE
per a clinica, societat o poble
s'ofereix. Esc. Rambla Flors,
16 (anuncia).

XINXES
Un fàscó patentat d'AKAN-
TROL les extermina per sem-
pre. Únic producte que es ven
a prova. — Dr. Don, 14, ent.
De venda: Banió i Soler, V.
Ferrer, Monegal, Dalmau i
Oliveres, Vidal i Ribas, Uriach
Viladot, El Siglo i principals
drogueries. Diploma d'Honor
a l'Exposició d'Higiene.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

La Puda de Banyoles
Balneari d'Aigües sulfhidriques, sulfhidratades-sò-
diques, silicatades i radioactives, que són les d'Europa,
que contenen més sílice coloidal i silicat-sòdic, té una
temporada oficial que comença el 1.º de maig i acaba
en 31 d'octubre.

Lloguers
Pianos de lloguer de va-
ris preus. Bruch
n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Vendes
FONOGRAFS, DISCOS
Venda, canvi i lloguer
NEW-PHONO, Ampie, 37.

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça de Santa Anna, 24, 1.º

Servei Municipalitzat

CENTRAL

TELÈFON 2480 A.

SUCURSALS

Districte I Balboa, lletra F, Barcel.º - Tel. A. 1895.
I Estafeta. Poble Nou, Wad-Ras, 236. —
Tel. 238 S.
VII Poble Sec, Campo Sagrado, núm. 24.
Tel. 3400 A.
VII Sans, Canonge Pibernat, 10 - Tel. 104 H
VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pela-
yo, núm. 133. — Tel. 757 G.

Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, núme-
ro 201. — Tel. 264 S. M.
IX Horta, Major, 27. — Tel. 99 S. M.
X Sant Martí, Montanya, 37. — Telè-
fon 234 S. M.
Hospital Clínic. — Tel. 332 G.
Sarriá, Reina Elisenda, 8. — Telè-
fon 107 H.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarterets de la Guàrdia Municipal

Serveis de la Companyia Transatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME
MONTSERRAT
El vapor
sortirà el 26 de juliol de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a
Nova York, Havana i Veracruz.
El vapor
sortirà el 17 de juliol de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a
Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.
El vapor
sortirà el dia 10 de juliol de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix
cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Co-
lón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb tras-
bord cap a Veracruz.
LINIA DE BUENOS AIRES
REINA VICTORIA EUGENIA
El vapor
sortirà el dia 4 de juliol de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Te-
nèrife, Montevideo i Buenos Aires.
LINIA DE FILIPINES
ISLA DE PANAY
El vapor
sortirà el 3 de juliol de Cadix i el 7 de Barcelona cap a Port-Said, Colombo, Singapore i Manila.
LINIA DE FERNANDO PÓO
CATALUNA
El vapor
sortirà el dia 7 de juliol de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 12 de Cadix cap a
Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fer-
nando Póo.
A més dels indicats serveis, la Companyia Transatlàntica té establerts els especials de
ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona
i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada vistga.
Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals
la Companyia dona allotjament i tracte estimerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els
vapors tenen Telegrafia sense fil.



LES MALALTIES

ENCOMANADICES

TENEN EL DOBLE PERILL DE LLUR FÀCIL CONTACTE

RENTAR no és DESINFECTAR
A l'aigua de rentar-se les mans, tireu-
hi un raig de FENOL COMBLERAN
(perfumat), gran desinfectant, sense
ésser corrossiu ni verinós, i quedareu
lliurats d'encomenau-se ni tifus, ni
verola, ni tuberculosi, ni grippe, etc.

DEMANEU-LO EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECÍFICS
DIPOSITARIS: J. URIACH Y C.º Bruch, 49.

COPIES

a màquina
Circulars, Sobres,
Preus sense competen-
cia. Demaneu el follet
explicatiu de tots els
altres serveis de la casa
EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos

Ventiladors

des de 35 ptes! LAMPARES
PHILIPS, preus de fabrica.
Existències en tots els tipus
MAGNETEM DE MATERIAL
ELECTRIC, carrer de GRA-
VINA, núm. 8.

Comandes

Aprenent
libreria fàula

13, FONTANELLA, 13

TERRENYS

els millors de Santa Coloma
de Gramenet, i torro al po-
ble de Dos Rius. Raó: Sant
Pau, 70 "CRUZ BLANCA".